

Izvrješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje s javnošću o Nacrtu pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	MAJA KRIŠTAFOR	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Produljiti rok za podnošenje komentara. Savjetovanja za pitanja turizma ne mogu biti usred sezone.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Postupak i rok za provođenje savjetovanja sa zainteresiranom javnošću propisan je Zakonom o pravu na pristup informacijama.
2	DANIJELA ROŠA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Produljiti rok za podnošenje komentara. Savjetovanja za pitanja turizma ne mogu biti usred sezone!!!	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Postupak i rok za provođenje savjetovanja sa zainteresiranom javnošću propisan je Zakonom o pravu na pristup informacijama.
3	ANTONIA RADIĆ BRKAN	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	GRAD MAKARSKA Cijenimo predanost i izniman trud uložen u izradu Zakona o turizmu i pravilnika koji bi, među ostalim, trebali pobliže definirati pokazatelje za praćenje razvoja i održivosti turizma kao i upravljanje destinacijom. Prije komentiranja nacrtu ovog pravilnika željeli bi istaknuti problematiku još iz komentara na Zakon o turizmu, ljeto 2023. na koje smo dobili odgovore kako će se sve regulirati pravilnicima. Grad Makarska studiju prihvatnog turističkog kapaciteta donio je u prosincu 2023, nakon 12 mjeseci rada na istoj. Rezultati studije prihvatnog kapaciteta su nam alat za donošenje odluka, ključnih za zaokret prema održivom i regenerativnom turizmu koji prije svega treba biti održiv na način da je na korist lokalnom stanovništvu i povećanju kvaliteta života istog. Od 8 ključnih parametara studije i izračuna prihvatnog kapaciteta, u Makarskoj ih je 5 doseglo gornju granicu nosivosti. Grad je dosegnoo maksimum u sljedećim segmentima: turistička izgrađenosti (s naglaskom na stambenu i više stambenu gradnju) , raspoloživost plažnog prostora, raspoloživost vode za piće, kapacitet sustava javne odvodnje, promet u mirovanju i kretanju, dok je jako problematično u segmentu ovisnost gospodarstva o turizmu. Problematika koju ne vidimo kako riješiti ovim pravilnicima Zakona o turizmu je sljedeća: 1. PRUŽANJE USLUGA U DOMAĆINSTVU	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. S obzirom da navedena problematika koja se odnosi na pružanje usluga u domaćinstvu nije predmet ovoga Pravilnika, ista će biti uzeta u obzir prilikom izmjena Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti kako je već i navedeno u našem odgovoru na vaše prijedloge iznesene u postupku eSavjetovanja za Zakon o turizmu. U odnosu na prijedloge koji se odnose na upravljanje i održavanje zgrada te djelatnost trgovine koji također nisu predmet ovoga Pravilnika, te koji nisu u djelokrugu Ministarstva turizma i sporta, već se radi o propisima iz djelokruga drugih tijela državne uprave, ukazuje se da je s ciljem horizontalnog usklađivanja svih pitanja koja se odnose ili utječu na turizam temeljem odredbi Zakona o turizmu osnovano Vijeće za upravljanje razvojem turizma kojem je jedna od zadaća usklađivanje politika i resornih prioriteta koji utječu na razvoj turizma. Vezano uz komentar koji se odnosi na indeks turističke razvijenosti i razvoj turizma u smjeru održivosti u mjestima koja se nalaze u jedinicama lokalne samouprave koje su razvrstane u I kategoriju isto nije predmet ovoga pravilnika nego pravilnika kojim se uređuje metodologija izrade planova uvravljanja

Iz vašeg odgovora na naš komentar Zakona o turizmu (kolovoz 2023.) a tražili smo jasno definiranje razlike domaćina u obiteljskom smještaju i rentijerstva u više stambenim zgradama. U obrazloženju Ministarstvo se pozvalo na Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti u čijoj nadležnosti je izdavanje dozvole za pružanje usluga u domaćinstvu tj. turistička kategorizacija. Upravo iz tog razloga i tražimo usklađenje svih zakona o kojima ovisi turizam kao grana kako se ne bi međusobno pobijali. Potrebno je donošenje izmjena u Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti u kojem će se regulirati materija i jasno definirati pojam "DOMAĆINSTVO" i/ ili privatni smještaj koji čini više vrsta. Kako bi JLS Pravilnikom o upravljanju destinacijom (s konkretnim rezultatima prihvatnog kapaciteta) mogli ograničiti iznajmljivanje turističkih kapaciteta u više stambenim zgradama, potrebno je jasno definirati pojam DOMAĆINSTVO, tj koji su to objekti u domaćinstvu u Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti, jer jedan zakon ovdje pobija drugi. Predlažemo da se termin "domaćinstvo" VEŽE UZ PREBIVALIŠTE i da se definira kako se domaćinstvo NE odnosi na objekte koji se nalaze u više stambenim zgradama tj. određenim stambenim zonama. Sukladno tome porezno opteretiti pružatelje usluga, s naglaskom na zaštitu lokalnog stanovništva.

**2. OČUVANJE PROSTORA/
PLAN UPRAVLJANJA
DESTINACIJOM**

Ako JLS odukom u planu upravljanja destinacijom definira ograničavanje izdavanja iznajmljivanja u više stambenim zgradama (obzirom na rezultate našeg prihvatnog kapaciteta koje su u gornjoj granici pucanja) a to je ono što nam ovaj Zakon o turizmu upravo i omogućava, hoće li to Zakon o upravljanju i održavanju zgrada anulirati tj. poništiti obzirom da on propisuje mogućnost izdavanja iste uz 80% potpisa suglasnosti suvlasnika? Ukoliko da, koji je smisao za JLS donošenje ovakvih odluka kroz plan upravljanja destinacijom ako imamo Zakon o upravljanju i održavanju zgrada koji je iznad navedene odluke?

"Stečena prava" - hoće li se

destinacijom.

ukinuti rješenje o kategorizaciji onima kojima se npr. pojavi određeni suvlasnik koji neposredno graniči s onim tko ima rješenje o kategorizaciji i kaže: ja više nisam suglasan da se tu obavlja usluga pružanja smještaja u domaćinstvu (sada po zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti navedeno moguće) Hoće li to ostati ili ne?

Hoće li Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti definirati da će se stečena prava i nadalje moći ukinuti ako suvlasnik susjed nije suglasan da se dalje obavlja djelatnost. Hoće li se ta odredba odnositi na one koji su stekli pravo da im se pravo može oduzeti ako više ne ispunjavaju uvjete. Po zakonu o upravljanju zgrada ne može, dok trenutno Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti propisuje da se rješenja mogu ukinuti ako se prestane ispunjavati neki od uvjeta koji su prethodili ishodu rješenja.

3. ITR

ZOT člankom 13. stavkom 2. propisuje je da Prema indeksu turističke razvijenosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se razvrstati u kategorije I, II, III, IV i 0, pri čemu su u kategoriju I svrstana turistički najrazvijenija područja, a u kategoriju 0 područja bez turističke aktivnosti. Pokazatelji turističke održivosti su osnovni alat za praćenje stanja u destinaciji a odnose se na gospodarske, društvene, okolišne aspekte održivosti destinacije. U odnosu na njih se treba vezati metodologija svrstavanja JLSova u različite stupnjeve razvijenosti u kontekstu održivog turizma, a ne uzimati u obzir postojeći Indeks turističke razvijenosti.

Smatramo da je potrebno rangirati i kategoriju za destinacije koje se su ušle u opasnu zonu prekomjernog turizma. Nije nužno destinacija s ITR1 održiva, nasuprot, upravo ti gradovi/mjesta imaju najveće izazove s održivosti i zaokretom prema održivim oblicima turizma. Makarska kao primjer po studiji izračuna prihvatnog kapaciteta, izrađene u prosincu 2023. ima 10 000 ilegalnih ležajeva što čini 1/3 našeg ukupnog turističkog kapaciteta. Prilikom posljednjeg natječaja NPOO.c1.6.R1-I1 koji je za cilj imao, među ostalim i prilagodbu/razvoj javne turističke infrastrukture u RH čime će se doprinijeti i smanjenju prekomjernoa

turizma u najrazvijenijim turističkim područjima te podizanje kvalitete destinacije i omogućavanje produžetka sezone, kao i „raspršivanja“ prevelike koncentracije turista, poticanje održivih oblika turizma, upravo zbog ITR na navedenom natječaju Makarska je izgubila 10 bodova (tj 10% bodova koji se odnose na ITR) Kako će gradovi s visokim stupnjem „razvijenosti“ tj gradovi koji su ušli u zonu prekomjernog turizma dobiti priliku na takvim natječajima koji upravo služe održivom i regenerativnom turizmu, dugoročnoj i kvalitetnoj egzistenciji lokalnog stanovništva, rasterećenju glavne sezone, fokus nove motive dolaska van glavne sezone.

4. PLAN UPRAVLJANJA TRGOVINA vs. UGOSTITELJSTVO U SGJ
Turističke destinacije su sve više preplavljene raznim liquer shopovima, trgovinama brzom prehranom i pekarskim proizvodima, koji rade 24/7 h i čine direktnu konkurenciju ugostiteljskom sektoru barovima, restoranima i sl. a samim time ne pridonose dodatnoj vrijednosti destinacije, identitetu i autentičnosti, naprotiv pojedini je i narušavaju. JLS nema mogućnost upravljanja radnim vremenom trgovina. Ovdje nam je posebno važno istaknuti mikro lokaciju, a to je stara gradska jezgra bilo kojeg grada. Radno vrijeme im je duže od ugostiteljskog, što stvara dodatne probleme nereda, buke, smanjene kvalitete života stanovnika i turista u centru grada. Vezano za radno vrijeme trgovina, u praksi je problem što dosta trgovina ispuni MTU i za ugostiteljstvo i na taj način direktno konkuriraju ugostiteljima, a ne poštuje se radno vrijeme. Ugostiteljima JLS definiraju radno vrijeme, trgovima ne, jer tu je nadležnost Zakona o trgovini. Potrebno je pronaći model kako bi JLS zaista mogle i upravljati destinacijom konkretnim alatima utemeljenim na zakonskom okviru a ne samo deklarativno.

Svjesni kako pričamo o sada već tri različita zakona (Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakon o upravljanju i održavanju zgrada, Zakon o trgovini) o kojima ovisi ovaj Zakon o turizmu s pripadajućim

			pravilnicima i uspješnost provedbe istog kao i uspješnost zaokreta hrvatskog turizma u smjeru održivosti, nadamo se i vjerujemo kako će Ministarstvo sagledati problematiku svih dionika uključenih u savjetovanje i ponuditi konkretna i brza rješenja a Hrvatska postati bolje i ugodnije mjesto za život i turizam.		
4	ANA PIBERNIK	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	TURISTIČKA ZAJEDNICA ISTARSKJE ŽUPANIJE Ovime Vas obavještavam da je TZ Istarske županije sazvala koordinaciju većih LTZ te da šaljem osnovni komentar koji je da se OBAVEZNO mora u svim dokumentima - pravilnicima u svim pokazateljima zasebno razmatrati kategoriju PRIVATNOG smještaja – komercijali i kategoriju vlasnika kuća i stanova za odmor (nekomercijalni), kao i odnos hotela i kampova, nikako zajedno kako je to navedeno kao "Broj kreveta u hotelima i sličnim smještajnim objektima". Intencija Zakona o turizmu je bila upravo održivost koja je poljuljana radi prekomjernog bujanja privatnog smještaja (komercijalni) i vlasnika kuća i stanova za odmor (nekomercijalni). Isto tako, kod brojanja kreveta, tako i kod brojanja noćenja treba jasno odvojiti navedene kategorije i OBAVEZNO treba uzeti u obzir turiste u nekomercijalnom smještaju koji zajedno sa komercijalnim dolascima opterećuju infrastrukturu. Mišljenja smo da bez gore navedenog provedba predmetnih Pravilnika neće dati realnu sliku održivosti turizma u nekoj destinaciji. Naime, u Istri i u ostatku priobalne Hrvatske isproduciralo se nekontrolirano daleko više postelja nego što postoji realna potražnja za njima i što može podnijeti naš ukupni operetni kapacitet, poglavito onaj infrastrukturni. Govorimo o kategoriji privatnog smještaja kojeg dijelimo na tzv. komercijalni privatni smještaj i tzv. nekomercijalni privatni smještaj. Dobrim dijelom je takvoj situaciji pridonijela legalizacija objekata, ali i manjkav sustav regulacije privatnog smještaja koji ne	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor.

			razlikuje obiteljski smještaj od rentijerskog businessa iznajmljivanja neprodanih stanova za kratkoročni najam, te totalna neregulacija, kontrola i tretman nekomercijalnog smještaja, odnosno tzv. drugih kuća ili vikendica. Takva situacija nas vodi prema 'overturizmu' u kojem se generira negativan imidž. Posljedice toga su da se, radi viška ponuđenih postelja u privatnom smještaju ruši, odnosno smanjuje jedinična cijena najma, smanjuje prosječna i ukupna popunjenost kapaciteta te generira višak ponude nad potražnjom što dovodi do problema: od one osobne tj. pojedinih iznajmljivača pa sve do lokalne mikroekonomije. Osim gore navedenog OSNOVNOG KOMENTARA na predmetne Pravilnike želimo skrenuti pozornost na generalni stav sustava LTZ, a to je da smatramo da je osnovno pitanje provedbe istih postojanje resursa za njihovu provedbu. Smatramo da TZ-i nisu dovoljno stručni, ni kapacitirani da to provedu, što znači da bismo morali za njihovu provedbu angažirati vanjske suradnike, a tu se onda postavljaju s jedne strane pitanje novaca, pogotovo manjih lokalnih zajednica, a s druge strane i kapaciteta takvih stručnih tvrtki da to naprave za 200 zajednica RH. Osnovni problemi su što je za veliku većinu primarnih podataka potrebno provoditi istraživanja na temelju kvalitativnih metoda (cijeli niz podataka o zadovoljstvu pojedinih dionika turističkog prometa, turista i mještana određene destinacije) te kvantitativnih (brojanje vezano za kapacitet i opterećenost određenog prostora) te se postavlja pitanje tko će provoditi dok u velikoj većini lokalnih TZ-a rade do dvije osobe.		
5	MATIJA ŠTIMAC	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Svakako treba zabraniti daljnje (i poništiti sve dosadašnje) kategorizacije turističkog iznajmljivanja u višestambenim zgradama jer bi se time povećao broj dostupnih nekretnina na tržištu za stanovanje kroz dugoročni najam ili prodaju te bi se ujedno i regulirala cijena kvadrata prema standardu lokalnog stanovništva.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Navedeno nije predmet ovoga pravilnika već propisa kojim se uređuje upravljanje i održavanje zgrada.
6	FRANO	PRAVILNIK O	FRANO HERENDIJA	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru.

HERENDIJA

POKAZATELJIMA ZA
PRAĆENJE RAZVOJA I
ODRŽIVOSTI TURIZMA

Veliki dio problema prekomjernog turizma i posljedica su nekoliko desetljeća stihijskog i potpuno nekontroliranog rasta svih oblika privatnog smještaja, kako komercijalnog, tako i nekomercijalnog. To je dovelo i do izuzetno loše strukture smještajnih kapaciteta (manje od 10% ukupnih kapaciteta u hotelima) , što nas po strukturi smještaja pozicionira kao najlošije na Mediteranu).

Država se zadovoljavala svakogodišnjim rastom broja ostvarenih noćenja, i povećanjem milijuna eura prihoda, lako to nitko nije izrekao, jasno je da je država na taj način vodila socijalnu politiku, posebno na obali. . Sve je to bilo potpuno krivo i rezultiralo je sadašnjim stanjem za kojeg počinjemo shvaćati da postaje neodrživo.

Veći dio problema bilo je moguća, a moguće je i sada uz samo nekoliko izmjena zakona koji reguliraju materiju privatnog smještaja, i to:

- Smanjiti broj kreveta koji se mogu iznajmljivati u paušalnom modelu iznajmljivanja sa sadašnjih 20 (+ 20 pomoćnih) na maksimalno dvije ili tri smještajne jedinice sa ukupno 8 kreveta
 - Zabraniti izdavanje dozvola za turističko iznajmljivanje u višestambenim zgradama,
 - Zabraniti prenošenje rješenja s jedne osobe na drugu u jednoj kalendarskoj godini radi izbjegavanja ulaska u PDV (dosta česta pojava)
 - Zabraniti mogućnost dvaju ili više rješenja o iznajmljivanju na istoj adresi
 - Povećati iznose paušala poreza i turističke pristojbe koji su sada iznimno povoljni, i jedan su od razloga prekomjernog rasta svih oblika privatnog smještaja
 - Diferencirati iznose paušala za turističke apartmane i kuće za odmor koje na tržištu postižu iznimno visoke cijene.
- Također urbanistički planovi koje donose općine i gradovi , trebali bi dosta restriktivnije definirati građevinska područja, na taj način također doprinijeti kvalitetnijoj zaštiti prostora.

Sve što je propušteno napraviti kroz naprijed navedene mjere, sada se spušta na lokalnu razinu koja bi to trebala riješiti

Navedeno nije predmet ovoga pravilnika već zakona kojim se uređuje pružanje ugostiteljskih usluga smještaja.

			kroz studije nosivog kapacitete i planove upravljanja destinacijom, a to neće biti moguće. Najbolja potvrda tome da najveći broj općina i gradova nije iskoristio niti mjeru koja im stoji na raspolaganju već nekoliko godina, a odnosi se na mogućnost samostalnog odlučivanja o iznosu paušalnog poreza i turističke pristojbe koju su samo rijetki iskoristili.		
7	LUKA SABO	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Turistička zajednica Virovitičko-podravске županije: Uvidom u sadržaj Nacrta pravilnika izričito predlažemo produžetak roka prilagodbe Zakonu o turizmu jer za provedbu svih Zakonom predviđenih složenih procesa preostalo vrijeme prilagodbe, a to je do kraja godine, neće biti dovoljno. Predlažemo produžetak roka prilagodbe za minimalno 7 mjeseci jer je upravo toliko vremena proteklo od stupanja Zakona na snagu do pojave Nacrta pravilnika.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Rok je propisan Zakonom o turizmu te ga nije moguće mijenjati odredbama podzakonskog propisa.
8	BRANKA PEURAČA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Tekst je pisan iz perspektive onih koji imaju korist od turizma dok zanemaruje sve dionike u turističkim mjestima koji od turizma imaju štete. Pojam održivosti podrazumijeva međuodnos sa cijelom lokalnom zajednicom, a ne samo s onim segmentom koji od turizma profitira, stoga bi perspektiva trebala biti šira.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Napominje se sa su stavovi lokalnog stanovništva od izuzetne važnosti u provedbi propisanih procesa te će lokalno stanovništvo biti uključeno putem primarnih istraživanja u izradu pokazatelja održivosti.
9	PETRA POČANIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Produljiti rok za podnošenje komentara. Savjetovanja za pitanja turizma ne mogu biti usred sezone.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Rok za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću propisan je Zakonom o pravu na pristup informacijama.
10	HRVATSKA UDRUGA TURIZMA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	1. Gdje god se računa određeni pokazatelj u „komercijalnom smještaju“ dodati i u „nekomercijalnom smještaju“ jer se radi suštinski o „gostima“ u destinaciji koju nisu rezidenti samo što koriste različite vrste usluga, odnosno svaki smještaj u kojem ne boravi rezident u destinaciji namijenjen je turizmu, jer u njima borave turisti. Ono što je bitno je da iz aspekta održivosti jednako utječu na opterećenost destinacije. 2. Sustav pokazatelja koji promatra smještaj u dijelu obaveznih pokazatelja treba uključivati jedino brojku svih kreveta u smještaju (uključujući i nekomercijalni smještaj), jer je to jedini način da se pokaže stvarni pritisak na destinaciju. Jednako tako svi dalji izvedeni pokazatelji koji promatraju gustoću smještaja u prostoru, ili	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja u kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor. Promijenjen je naziv pokazatelja. U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS. Dio predloženih pokazatelja sastavni je dio prijedloga Pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta.

po stanovniku, trebaju baratati jedino ukupnim krevetima u smještaju (dakle onima koji uključuju i nekomercijalni smještaj). Svaki smještaj u kojem ne boravi rezident, komercijalni ili nekomercijalni, neovisno o građevinskoj zoni u kojoj se nalazi predstavlja smještaj koji je namijenjen turizmu jer u njemu borave turisti.

3. Gdje god se previđa izračun određenih pokazatelja specifično za hotelski smještaj npr. „Broj kreveta u hotelima i sličnim smještajnim objektima na 100 stanovnika“ predlažemo da se isti pokazatelj računa i za ostale vrste smještajnih kapaciteta kao što su obiteljski smještaj, nekomercijalni smještaj, kampovi i dr.

4. U sustav obaveznih pokazatelja trebali bi se uvesti pokazatelji koji opisuju/mjere stvarno stanje svakog od relevantnih infrastrukturnih sustava i potencijale/kapacitete za uključivanje daljih korisnika, jer je to ono što JLS-ovima i Županijama kao nadležnima za izdavanje građevinskih dozvola omogućuje da transparentno prema Ministarstvu i javnosti komuniciraju stvarnu mogućnost daljeg razvoja destinacije, a da se sada predloženi pokazatelji vezani uz infrastrukturu premjeste u specifične pokazatelje; Dakle, treba uvesti pokazatelje: „Kapacitet priključka na vodu“, „Kapacitet priključka na struju“, „Kapacitet zbrinjavanja otpada“ i sl.

5. U specifične pokazatelje trebalo bi uvrstiti pokazatelje gustoće (broja) svih kreveta po hektaru građevinskog područja, kao i pokazatelj udjela građevinskih područja u ukupnoj površini jedinice lokalne samouprave kao elementi kontrole smislenog prostornog planiranja.

6. Kao jedan od ključnih relativnih pokazatelja nedostaje „Broj kreveta po hektaru“ (komercijalnih i nekomercijalnih kreveta), kojim se definira iskorištenost prostora.

7. Radi kompleksnosti procesa uvođenja svih mjera predlaže se da se u prvoj iteraciji („pilot“) kao obavezni pokazatelji uspostave samo broj svih kreveta na 100 stanovnika, broj svih kreveta po četvornom kilometru, stanje infrastrukturnih sustava te predloženi obavezni ekonomski i prostorno/upravljački pokazatelji. da se kao obaveza

Također navodimo da se prilikom određivanja pokazatelja vodilo računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.

U dijelu komentara koji se odnosi na definiranje hotela i sličnog smještaja, isti obuhvaća skupinu Hoteli, ali i druge objekte za smještaj.

			do 2027. godine uvedu ankete vezane uz zadovoljstvo stanovnika i turista, a da se obaveza izračunavanja svih ostalih predloženih obaveznih i specifičnih pokazatelja odgodi dok se ne osigura da ukupan sustav na terenu ne provede (izračuna i normira) pokazatelje iz pilota. 8. Uskladiti terminologiju sa važećim propisima – hoteli i slični smještaj nije definiran, da li se odnosi na objekte iz skupine hoteli, definirane Pravilnikom o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli (Hotel baština (heritage), Difuzni hotel, Hotel, Aparthotel, Turističko naselje, Turistički apartmani, Pansion, Integralni hotel (udruženi)).		
11	ISTARSKA ŽUPANIJA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Smatramo pozitivnim u prvom redu konstruktivne napore uložene u izradu pravilnika koji pobliže definiraju procese i metodologiju održivog upravljanja turizma u Republici Hrvatskoj, nastavno na novi Zakon o turizmu ZOT koji je na snazi od početka ove godine. Prije komentiranja sadržaja pravilnika, kao početnu točku bismo željeli postaviti ključne komentare i detektirane probleme u Pravilniku o pokazateljima održivosti a to su: Problemi i prijedlozi potencijalnih rješenja: 1. Prostorna održivost: Ukupni broj kreveta po hektaru izgrađenog zemljišta te ukupni broj kreveta u odnosu na broj lokalnog stanovništva moraju biti OBVEZNI i OSNOVNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI i statistike u svim tipovima smještajnih objekata (komercijalnim i nekomercijalnim), broj kreveta mora biti uključen u obavezne osnovne indikatore prostorne održivosti propisane čl. 14 Zakona o turizmu (Održivo upravljanje prostorom) i čl. 8. te vezanog priloga III Pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma. Informirano upravljanje razvojem turizma mora biti utemeljeno na točnim informacijama o kapacitetima turističkih kreveta u svim kategorijama turističkog smještaja raščlanjeno po svim vrstama objekata. U Republici Hrvatskoj u turističkim T zonama u svim Hotelima je smješteno ukupno 163.816	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor.

kreveta a u svim Kampovima u RH smješteno je ukupno 253.841 kreveta. Nasuprot tome, u stambenim S zonama smješteno je ukupno 1.500.000 turističkih kreveta, od čega je 666.000 turističkih kreveta smješteno u tzv. nekomercijalnom privatnom smještaju. Takav smještaj, osim što čini direktnu konkurenciju kategoriziranom privatnom smještaju u domaćinstvima u tim istim stambenim zonama, predstavljen je u brojkama koje okupiraju stambene kapacitete u stambenim zonama te ih stavljaju u funkciju turizma bez ikakve kategorizacije. Problem koji nastaje u prostoru novogradnjom kapaciteta koji uopće nisu kategorizirani, i u kojima ne živi lokalno stanovništvo, a koriste se isključivo za turizam- tzv. Nekomercijalni privatni smještaj (više od 666 tisuća kreveta), te predstavljaju čiste turističke kapacitete u destinacijama koji se nalaze u stambenim zonama i koji bi trebali u prvom redu biti namijenjeni stanovanju. Takvih kapaciteta ima više nego svih kategoriziranih kapaciteta u privatnom smještaju u domaćinstvima u Republici Hrvatskoj. Iznajmljivači koji su kategorizirani uredno plaćaju sva davanja i prijavljuju svoje goste/turiste koji u tim objektima noće, za razliku od vlasnika nekomercijalnog smještaja koji ne plaćaju turističku pristojbu iako je zakonom i za njih propisana obveza prijave svih gostiju. U Republici Hrvatskoj se trenutno 70 % turističkih kreveta (1.500.000) nalazi u privatnom smještaju- u stambenim zonama. Od toga se u nekategoriziranom nekomercijalnom smještaju nalazi preko 666.000 kreveta, a 669.000 kreveta je kategorizirano za smještaj u domaćinstvu. Za usporedbu, u svim Hotelima u Republici Hrvatskoj imamo ukupno 164.000 kreveta. Brojka od 666.000 turističkih kreveta i te kako je važna i mora biti uzeta u obzir kroz indikator prostorne održivosti po hektaru izgrađenog građevinskog zemljišta u odnosu na broj lokalnog stanovništva po hektaru izgrađenog građevinskog zemljišta.

2. Ekološka održivost: Vezano za potrošnju vode- problem definiranja "Općeg stanovništva destinacije" u kontekstu

lokalnog stanovništva destinacije i turista koji borave u nekomercijalnom smještaju, za koji se ne razumije di ćemo ga ubrajati. Nekomercijalni smještaj nije i ne može biti svrstan pod „Opće stanovništvo destinacije“ jer se radi o klasičnim turističkim krevetima i turistima u destinaciji a ne o lokalnim stanovnicima. Nekomercijalni privatni smještaj u pojedinim destinacijama premašuje ukupni broj kreveta u komercijalnom privatnom smještaju, i kao takav mora biti uzet u obzir u okolišnim indikatorima održivosti. Ne može lokalno stanovništvo destinacije odgovarati za povećani opseg smeća koji se generira u "kućanstvima" u glavnoj špici turističke godine na način da se turisti nekomercijalnog smještaja svrsta pod "opće stanovništvo destinacije". Kod gospodarenja otpadom treba razlikovati kućanstva u kojima trajno živi lokalno stanovništvo cijele godine od nekomercijalnog smještaja koji se puni sezonski i koji vrši povećani pritisak na komunalnu infrastrukturu, a nije lokalno stanovništvo destinacije. Vezano za komunalni otpad- Nekomercijalni turistički kreveti i komunalni otpad tih turista ne spada u količinu otpada koje generira „stanovništvo destinacije“ nego se i tu radi o turistima i stvaranju dodatnog komunalnog otpada u destinacijama od strane turista a ne lokalnog stanovništva, koji mora biti kao takav biti pravilno evidentiran.

3. Društvena održivost- Razdvajanje lokalnog stanovništva destinacije od turista iz nekomercijalnog turističkog smještaja: Nekomercijalni smještaj NIJE lokalno stanovništvo destinacije niti čisti turistički kapaciteti smiju biti svrstani pod „Opće stanovništvo destinacije“. Opće stanovništvo destinacije može biti samo lokalno stanovništvo koje živi u jedinicama lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava određene destinacije, bez obzira na državljanstvo. Svi oni koji nisu lokalni stanovnici destinacije mogu biti jedino turisti u toj destinaciji, bez obzira borave li u komercijalnom ili nekomercijalnom smještaju. Kategorija turista mora biti obuhvaćena indikatorima prostorne i društvene održivosti putem broja turističkih kreveta u

odnosu na lokalno stanovništvo destinacije. Brojka turističkih kreveta u RH 666.645 iako je dostupna iz sustava eVisitor, te se vrlo lako može staviti u korelaciju sa brojem lokalnog stanovništva u pojedinim destinacijama. Procjene su da je u nekom područjima ta brojka i znatno veća, jer nisu svi nekomercijalni kapaciteti u privatnom smještaju ni prijavljeni u sustav eVisitor, iako bi morali biti. Moramo zaštititi naše male privatne iznajmljivače-domaćine od nelojalne konkurencije nekategoriziranih turističkih kapaciteta u tim istim stambenim zonama.

Informirano upravljanje razvojem turizma mora biti utemeljeno na točnim informacijama o kapacitetima turističkih kreveta u svim kategorijama turističkog smještaja raščlanjeno po svim vrstama objekata. U republici Hrvatskoj u turističkim T zonama (Hoteli i Kampovi) smješteno je ukupno 417 000 turističkih kreveta dok je u stambenim S zonama smješteno ukupno 1 500 000 turističkih kreveta, od čega je 666 000 u nekomercijalnom smještaju! Udio turističkih kreveta u ukupnom smještaju u Republici Hrvatskoj izražen u postocima na dan 8.7.2024.g. iznosi:

1. Hoteli- Turističke zone, komercijalni smještaj 9,41% (163.816 kreveta)
 2. Kampovi- Turističke zone, komercijalni smještaj 13,12% (253.841 kreveta)
 3. Privatni smještaj/Domaćinstva – Stambene zone, privatni komercijalni smještaj kod fizičkih osoba-građana rezidenata i nerezidenata (apartmani i kuće za odmor) 34,38% + 0,25% OPG (669.883 kreveta)
 4. Ostali ugostiteljski objekti za smještaj u stambenim zonama, privatni komercijalni smještaj kod poslovnih subjekata firmi/pravnih osoba u objektima namijenjenim za stanovanje u stambenim zonama (apartmani i kuće za odmor) 8,36% (155.581)
 5. Privatni smještaj/Nekomercijalni smještaj- nekomercijalni turistički kreveti u privatnom nekomercijalnom smještaju u stambenim zonama 34,47% (666.645)
- Republika Hrvatska ima na dan

8.7.2024.g. ukupno evidentirano 1.934.101 osnovnih turističkih kreveta. Iz statistike je evidentno da je u Republici hrvatskoj u Turističkim zonama (T Zonama) u svim Kampovima i Hotelima u RH ukupno smješteno 22,53% turističkih kreveta dok je u privatnom smještaju u Stambenim zonama (S zonama) namijenjenim stanovanju ukupno smješteno 77,46% turističkih kreveta. Također je evidentno da turistički kreveti u Nekomercijalnom smještaju u Republici Hrvatskoj zauzimaju 35% udjela u ukupnim turističkim smještajnim kapacitetima, sa simboličnom brojkom od 666 tisuća kreveta, te da su u određenim područjima premašili i ukupne smještajne kapacitete kategorizirane u domaćinstvima. Za turiste u nekomercijalnom smještaju također postoji propisana obveza uplate turističke pristojbe sukladno članku 4. Zakona o turističkoj pristojbi (Narodne novine br. 52/2019, 32/2020, 42/2020) a ti su kreveti turistički kapaciteti. Kada se ti isti kapaciteti budu dali u najam za stanovanje ili kada se vlasnik ili druga osoba trajno nastani u tim kapacitetima, oni će postati lokalno stanovništvo destinacije. Cilj svake destinacije je da se izgradnjom novih objekata u prostoru omogući povećavanje broja lokalnog stanovništva, te da se domaćini-iznajmljivači koji imaju kategorizaciju za pružanje usluga smještaja u domaćinstvu adekvatno zaštite od te neloyalne konkurencije u stambenim zonama. Trenutno se u stambenim zonama događa masovna ekspanzija nekategoriziranih turističkih kapaciteta, u vlasništvu nerezidenata u tzv. nekomercijalnom smještaju. Takve kapacitete kupuju osobe koje nisu lokalni stanovnici destinacija, po cijenama koje si lokalno stanovništvo destinacija ne može priuštiti- i to je veliki društveni i prostorni problem. Takav razvoj i neodrživo upravljanje prostorom mora biti pravilno evidentirano u obaveznim indikatorima prostorne održivosti, u cilju informiranog upravljanja razvojem turizma. Te se činjenice ne smiju ignorirati pri donošenju ovog Pravilnika, popisa i metodološke tablice Obveznih pokazatelja održivosti

			u RH, ako imamo za cilj informirano upravljanje razvojem turizma. Potrebno je jasno razgraničiti kategoriju „lokalnog stanovništva“ destinacije od kategorije „turista“ u nekomercijalnom smještaju, te usmjeriti fokus na ukupni broj svih turističkih kreveta (u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju) u odnosu na ukupni broj stanovnika destinacije kao indikator prostorne održivosti. Sve što gradnjom nastane u prostoru, u prostoru trajno i ostaje, te mora na pravilan način biti evidentirano u obveznim pokazateljima održivog upravljanja prostorom, jer se time u bitnome utječe na sve ostale indikatore održivosti, kao i na upravljanje cjelokupnim održivim turizmom u destinacijama i informiranog upravljanja razvojem turizma.		
12	STEVO ŽUFIC	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Obuhvat podataka koji će se koristiti za praćenje razvoja i održivosti iz priloga pravilnika je preširok i vjerujem da će trebati jedan dio tih pokazatelja reducirati. Da se bude moglo prikupljati te podatke trebati će jako puno novaca i jako puno nove administracije u jednom duljem vremenskom razdoblju. Predlažem da se odabere za prvu godinu jedna – dvije destinacije pa da se isproba prikupljanje podataka po svim kriterijima koji su navedeni i vjerujem da se neće uspjeti prikupiti više od 5 – 10% podataka u dvije godine. Popis podataka koji će se prikupljati je idealistički postavljen i nije realan. Ne postoje sustavi i kapaciteti koji će to moći raditi. Možda se misli angažirati vanjske consulting firme koje će skupljati i analizirati te podatke ali to će koštati milione EUR. Tko će to i odakle plaćati? Smatram da je to jedna velika reforma u turizmu i šire i za provedbu takve reforme će trebati puno novaca, puno volje i puno vremena. Možda i 10 i više godina. Naime, većeg djela podataka koji se u pravilniku spominje nema, ne postoje i trebati će ih kreirati. Ovo je dobra prilika da spomenemo da podatke koje već sada imamo reducirano koristimo. Primjer : Podaci e-Visitora su prema čl. 9	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. U odnosu na broj pokazatelja ukazuje se da su pokazatelji razdvojeni na obvezne koje su dužne izraditi sve turističke zajednice i specifične koje mogu izraditi ako to žele i imaju za to potrebu. Također, vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Dostupnost podataka iz eVisitora nije predmet ovoga Pravilnika.

			Pravilnika o sustavu eVisitor poslovna tajna i mogu ih koristiti samo turističke zajednice (vjerojatno ih oni redovito dostavljaju velikim poduzećima u vlasništvu stranaca u Hrvatskoj. Tako ovih dana umjesto da se izađe sa preciznim podacima za svaku destinaciju i ukupno mi čekamo da nam ministar kaže kakva je sezona a imamo podatke u eVisitoru i u turističkim zajednicama: No ti se ne objavljuju na način da svatko može doći do tih podataka na brz i lak način, da to bude javan podatak dostupan svima a ne poslovna tajna. Istina Hrvatska turistička zajednica objavljuje te podatke na kvalitetan način ali mislim da bi ti podaci trebali biti javno dostupni u realnom vremenu za svaku destinaciju po raznim kriterijima za određene datume ili periode. Slično je i kod prometa po fiskalizaciji. U Poreznoj upravi te podatke ne objavljuju javno, makar koliko je meni poznato, pa da se može vidjeti koji su prometi putem fiskalizacije u pojedinoj destinaciji u pojedinom periodu po raznim kriterijima (vrstama) naplate. Izjave u javnosti i medijska pažnja usmjereni su na apartmane i privatne iznajmljivače (obiteljski smještaj) kao značajnog djela opterećenja destinacija i pritiska na održivost turističkih destinacija. No nema gotovo nikakvih informacija koje opterećenje u nekim destinacijama predstavljaju kampovi koji su gotovo uvijek na samoj obali i zauzimaju ogromne prostore te imaju vrlo velike kapacitete. Prema određenim informacijama i ti veliki kapaciteti se u špici turističke sezone u velikoj mjeri premašuju. Predlažem da se i taj segment uzme u obzir, odnosno sagleda koliko kampovi doprinose masovnom turizmu jer ne vjerujem da se oni (barem većina) može svrstati u održivi turizam.		
13	DARKO GROŠIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma imat će nedostatak da neće uzeti u obzir sagrađene objekte te broj kreveta u njima, prvenstveno u JLS priobalja. U tim objektima u toku najvećeg vršnog opterećenja (20.7 do 20.8.) se nalaze i vlasnici te „njihovi prijatelji“. Dakle ti objekti su već priključeni na svu	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Navedeno nije predmet ovoga pravilnika već Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i Zakona o turizmu. Zakon o turizmu koji uređuje sustav turizma je lex posteriori u odnosu na važeći Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti.

komunalnu infrastrukturu i imaju dozvolu za upotrebu. Koji to propis može zabraniti vlasniku tog objekta da izvrši naknadnu kategorizaciju prema važećem Pravilniku ako ispunjava sve uvjete? Zar odluka JLS može derogirati sve uporabne dozvole, propise i Ustavne odredbe te zabraniti vlasniku da radi sa svojim objektom što želi? S druge strane u donošenju mogućih odluka u JLS postoji velika vjerojatnost nepotizma i korupcije.

Samo da podsjetim, da su urbanističke planove donosila predstavnička vijeća JLS, da je ministarstvo turizma poticalo građane da rade objekte sa bazenima i čak ih svojedobno i sufinanciralo, da je država dozvolila da hotelske tvrtke bez ikakvih dozvola u kampove dovezu kamp kućice – apartmane i to u svih cca 800 kampova po 200 takvih kućica ukupno oko 16.000 kamp kućica tj. oko 220.000 kreveta. Nitko ne komentira koliko su kamp kućice-apartmani te objekti sa bazenima opteretile komunalnu infrastrukturu JLS? Ministarstvo turizma je svojom politikom i izjavama poticalo građane da dižu cijene jer smo mi destinacija koja je potcjenjena, da tražimo turiste bolje platežne moći, da ne želimo masovni turizam ali se svake godine isticalo povećanje broja noćenja. S druge strane tada nitko nije vodio računa o prekomjernom broju turista ali samo u kritičnih mjesec dana, broju kruzera, koliko će ti bazeni trošiti vodu, dali JLS u svojim planovima ima područja za gradnju novih hotela... Većina JLS ni na prijedlog građana nisu htjele u svojim urbanističkim planovima predviđati područja za gradnju novih hotela. Što je vlasnicima građevinskih parcela preostalo nego da grade objekte koje im UPU dozvoljava i to za svoje potrebe ili za iznajmljivanje. Sada se predlaže da se zabrani daljnja gradnja u priobalnim JLS.

Ako smo dosegli maksimum u prihvatit turista ali samo u vršnoj sezoni od mjesec dana 20.7.-20.8. kada u većini zemalja građani idu na godišnji odmor jer je to njihova odluka a ne naša želja da nam dolaze kada bi mi, turistička zajednica ili ministarstvo to željelo, onda očito treba predložiti da nema daljnje urbaniziranja područja

Odredbom članka 31. stavka 3. Zakona o turizmu propisano je da se odluka donesena na temelju stavka 1. podstavaka 1. i 2. toga članka dostavlja nadležnom tijelu u skladu sa zakonom kojim se uređuje ugostiteljstvo i usluge u turizmu koje je, uz uvjete propisane zakonom kojim se uređuje ugostiteljstvo i usluge u turizmu, dužno postupiti u skladu s tom odlukom prilikom izdavanja rješenja u postupku utvrđivanja uvjeta za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu.

			priobalnih JLS. To je jedina mjera koja po mom mišljenju neće biti nezakonita u sprečavanju daljnje „apartmanizacije“ kako se to ističe u medijima i od predstavnika JLS ili ministarstva. JLS je i dosada određivala smjer svog razvoja putem urbanističkih planova JLS, određuje broj suncobrana i ležaljki na plažama, broj kruzera koji dolaze, te može i zabraniti daljnju gradnju. Kakve će posljedice osjetiti proračun JLS (nema komunalnog doprinosa) te proračun države (bez PDV-a) i građevinski sektor te društvo u cjelini nije teško predvidjeti, a dali će sprečavanje daljnje kategorizacije postojećih objekata biti zakonito će reći svoje mišljenje nadležni sud.		
14	DALIBOR MRŠIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	**Prijedlog za izmjenu pravilnika o ograničenju uspostave novih turističkih apartmana** Poštovani, S obzirom na potrebu za ograničavanjem uspostave novih turističkih apartmana u destinacijama koje su preopterećene po raznim kriterijima, slažem se s predloženim pravilnikom. Međutim, smatram da pravilnik mora uzeti u obzir kategoriju smještaja prilikom donošenja odluka o ograničavanju. Predlažem da se jedinicama lokalne samouprave naloži donošenje jasnih odluka o broju apartmana s 5 zvjezdica u odnosu na druge kategorije. Ovo je važno kako bi se omogućila transformacija ponude od smještaja niže kategorije prema vrhunskim smještajnim kapacitetima. Naime, trenutni prijedlog pravilnika može rezultirati blokiranjem proširenja ponude za vrhunsku klijentelu u smještajima s 5 zvjezdica zbog preopterećenosti destinacije smještajem niže kategorije. Smatram da svaki pravilnik mora ostaviti prostor za razvoj sadržaja s 5 zvjezdica koji mogu transformirati destinaciju u elitno odredište. Nedorečenost pravilnika može rezultirati zauzimanjem svih kvota od strane smještaja s nižim brojem zvjezdica, što bi zakočilo investicije u apartmane s 5 zvjezdica.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Navedeno nije predmet ovoga pravilnika.

Prema evidenciji Ministarstva, u Republici Hrvatskoj trenutno ne postoje apartmani s 5 zvjezdica, što onemogućava privlačenje klijentele koja traži bolji smještaj. Također, smještaji prilagođeni osobama s invaliditetom u kolicima trebali bi biti izuzeti iz kvota, s obzirom na njihovu važnost za tržište koje radi duži dio godine, a ponuda takvog smještaja je zanemariva. U Europskoj uniji postoji više od 20 milijuna osoba s invaliditetom u kolicima, zajedno s članovima njihovih obitelji, što predstavlja značajan potencijal za turističku ponudu.

Ako se ne uzmu u obzir ovi faktori, tranzicija ka boljoj klijenteli bit će nemoguća, jer svaki ne uvjetan postojeći smještaj može brzo postati apartman s 3 zvjezdice, dok su za apartmane s 5 zvjezdica najčešće potrebni novi objekti koji se moraju projektirati i graditi u dužem periodu po novom restriktivnim zakonima koji potpuno neutraliziraju pritisak na infrastrukturu tih objekata,; energetska neovisnost, pasivno hlađenje i grijanje, zbrinjavanje kišnice, vlastita parkirališta za sve goste i druge stvari koji novi zakoni o gradnji očekuju. Nedorečenost zakona u vezi s apartmanima s 5 zvjezdica unijet će zastoj u takvim projektima, koja dugoročno rasterećuju pritisak na infrastrukturu

Stoga predlažem da se u pravilniku jasno definira prostor za razvoj apartmana s 5 zvjezdica te izuzimanje smještaja za osobe s invaliditetom iz kvota, kako bi se omogućila transformacija destinacija i privlačenje vrhunske klijentele. Također, obzirom da trenutno i nema apartmana s 5 zvjezdica u Republici Hrvatskoj, predlažem da se isti izuzmu iz mjera ograničavanja na razdoblje od pet godina kako bi se uspostavio balans s ponudom manje kvalitete. Obzirom na visok ulaganja u takav smještaj mala je šansa da bi oni mogli biti faktor opterećenja lokacije, Upravo jedinstveni benefit za lokaciju koji dovodi sasvim novi tip imućnijih klijentele koji radi i manji pritisak na infrastrukturu općine.

S poštovanjem,

Dalibor Mršić. mad.oec.

15	MARKO ČOŠIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA	Lokalna autonomija i odgovornost: Prijedlog da odgovornost za upravljanje i ograničavanje apartmanizacije i overturizma treba biti na općinama, jer su one bolje informirane o lokalnim potrebama i uvjetima. Izravniji pristup i reakcija: Argument da općine mogu brže i izravnije reagirati na lokalne izazove i promjene nego turističke zajednice. Uključivanje lokalne zajednice: Naglašavanje da općine imaju bliže veze s lokalnim stanovništvom i gospodarstvom, što omogućava bolje uključivanje i uzimanje u obzir interesa svih dionika. Bolja opremljenost resursima: Napomena da općine općenito raspolažu s više resursa i kapaciteta za preuzimanje sveobuhvatnih upravljačkih i planerskih zadataka. Izbjegavanje sukoba interesa: Argument da bi turističke zajednice potencijalno mogle doći u sukob interesa, jer im je često primarni fokus na promociji turizma, dok općine pokrivaju širi spektar odgovornosti i interesa. Odgovornost za upravljanje i ograničavanje apartmanizacije i overturizma treba biti na općinama, jer su one bolje informirane o lokalnim potrebama i uvjetima. Općine imaju izravniji pristup lokalnoj zajednici i bolje poznavanje lokalnih uvjeta, što omogućava bržu i usmjereniju reakciju na izazove. Uključivanje lokalnog stanovništva i gospodarstva kroz općine osigurava sveobuhvatnije uzimanje u obzir svih interesa. Općine raspolažu s više resursa i kapaciteta za učinkovito upravljanje i planiranje. Izbjegavanje potencijalnih sukoba interesa kod turističkih zajednica, koje su primarno usmjerene na promociju turizma. Prebacivanjem odgovornosti na općine omogućava se uravnoteženije i lokalno specifičnije upravljanje razvojem turizma.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Sukladno odredbama Zakona o turizmu pokazatelji održivosti sastavni su dio plana upravljanja destinacijom koje kao planske dokumente izrađuju turističke zajednice koje su izrađene planove dužne dostaviti na usvajanje predstavničkim tijelima jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

16	TERRA HUB	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, I. OPĆE ODREDBE	Produljiti rok savjetovanja jer ono ne može biti u piku turističke sezone.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Postupak i rok savjetovanja sa zainteresiranom javnošću propisan je Zakonom o pravu na pristup informacijama.
17	STEVO ŽUFIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, I. OPĆE ODREDBE	Imam primjedbe na prijedlog pravilnika u djelu obveznih pokazatelja održivosti. Naime ti su podaci osnova za utvrđivanje prihvatnih kapaciteta i plana upravljanja destinacijom pa je zato važno da budu precizni. Mislim da će trebati još poraditi da se dobije precizne podatke. Konkretno, npr. podatak poslovnog prihoda gospodarskog subjekta i Ukupan broj zaposlenih kod tog subjekta vezani su za sjedište subjekta. Npr. u Poreču je sjedište Valamara i Plave lagune a oni posluju na području cijelog Jadrana. Drugim riječima zaposleni i poslovni prihodi cijeloga Jadrana se bilježe u Poreču i tu će vjerojatno utjecati na ocjenu razvijenosti destinacije ali i na moguća ograničenja u budućim Planovima upravljanja destinacijom. S druge strane susjedne općine Poreču su Općina Funtana i Općina Tar Vabriga koje svaka ostvaruje preko 2 miliona noćenja no svi veći kapaciteti u tim općinama su kapaciteti poduzeća koja imaju sjedišta u Poreču ili Rovinju. Te anomalije će itekako trebati riješiti jer će se inače dobiti krive podatke a posljedica toga mogli bi biti i pogrešni planovi upravljanja.	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Kao izvor podataka u odgovarajućim pokazateljima za radnu snagu koristi će se podatci HZMO-a koji omogućuju praćenje zaposlenosti na razini destinacije neovisno o sjedištu gospodarskog subjekta. Također, vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka.
18	LUKA SABO	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 3.	Turistička zajednica Virovitičko-podravске županije: Ljubazno molimo da se u sadržaju pravilnika jasno navede tko je i u kojim rokovima zadužen za izračun indeksa turističke razvijenosti za područja jedinica lokalnih i regionalnih uprava/samouprava.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Indeks turističke razvijenosti definiran je odredbom članka 13. Zakona o turizmu.

19	PETRA POČANIĆ	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 3.	Potrebno revidirati definiciju Indeksa turističke razvijenosti, a kako bismo mogli uključiti sve važne ekonomske, društvene i okolišne aspekte tj. kako bismo bolje razumjeli njihovu međuovisnost. Trenutni Apsolutni i Relativni pokazatelji usmjereni su isključivo na brojanje turista, kreveta, noćenja, a to je upravo ono što trebamo izbjeći. Ukoliko želimo promišljati turizam na drugačiji način, trebamo krenuti s ovom definicijom. Pokazatelji održivosti trebaju biti integrirani u sam Indeks turističke razvijenosti.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Indeks turističke razvijenosti definiran je odredbom članka 13. Zakona o turizmu.
20	ZITA ČANDRLIĆ	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 3.	Poštovani, kod izdavanja rješenja za obavljanje turističke djelatnosti, iznajmljivanja smještajnih jedinica, obavezno uvesti i raspolaganje parkirnim mjestom za taj smještaj, uvjet da to parkirno mjesto bude na parceli kuće, a ne na javnoj površini, automatski se blokira smještaj po stambenim zgradama jer nemaju uvjet za parkirno mjesto.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Predloženo nije predmet uređenja ovoga Pravilnika.
21	ISTARSKA ŽUPANIJA	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 3.	Prijedlog novog teksta čl.3. st.3. Pravilnika: Apsolutni pokazatelji održivosti su: - broj kreveta: broj kreveta u T zonama i broj kreveta u S zonama - broj kreveta po hektaru izgrađenog građevinskog zemljišta - broj stanovnika po hektaru izgrađenog građevinskog zemljišta - broj kreveta na 100 stanovnika - broj turista - broj noćenja - broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.
22	ISTARSKA ŽUPANIJA	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 3.	Indeks turističke razvijenosti definira Članak 13. Zakona o turizmu na način da je Indeks turističke razvijenosti pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja turističke razvijenosti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u određenom razdoblju. Apsolutni pokazatelji održivosti su: - broj kreveta - broj kreveta u hotelima i sličnim smještajnim objektima - broj turista	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Indeks turističke razvijenosti definiran je odredbom članka 13. Zakona o turizmu.

- broj noćenja
- broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

Problem u ITR 1 je upravo preveliki broj turističkih kreveta u određenom prostoru u odnosu na broj lokalnog stanovništva, odnosno povećanje broja dolazaka i noćenja u špic-glavnom dijelu turističke godine ukazuju na neodrživost prostora. Što je veći pritisak na infrastrukturu, razvijenost destinacije bi trebala biti manja a ne veća u smislu indikatora održivosti.

Pokazatelj održivosti koji je navedeni kao relativni a zapravo se radi o apsolutnom pokazatelju :

- broj kreveta na 100 stanovnika

Nedostaju apsolutni pokazatelj prostorne održivosti:

- Broj turističkih kreveta (komercijalnih i nekomercijalnih) po hektaru izgrađenog građevinskog zemljišta

- Broj stanovnika po hektaru izgrađenog građevinskog zemljišta

Pokazatelji turističke održivosti su osnovni alat za praćenje stanja u destinaciji a odnose se na gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti destinacije. U odnosu na njih se treba vezati metodologija svrstavanja JLSova u različite stupnjeve razvijenosti u kontekstu održivog turizma, a ne uzimati u obzir postojeći Indeks turističke razvijenosti koji zapravo velikim brojkama upravo može ukazivati na ono najvažnije a to je da u „najrazvijenijim“ ITR1 jedinicama postoji najveći problem s razvijenošću odnosno problem s održivošću radi velikih brojki turističkih kreveta koji nisu kategorizirani a nalaze se u novoizgrađenim objektima u destinaciji, a koji ukazuju na problem „overturizma“ odnosno ukazuju na nepostojanje adekvatnog modela upravljanja prostorom i zaštite života lokalnog stanovništva.

23	IVAN DIVKOVIĆ	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 3.	(3) Apsolutni pokazatelji stupnja turističke razvijenosti u prostoru su: - broj kreveta - broj kreveta u hotelima i sličnim smještajnim objektima - Sve za 5 ali DODATI ovdje: Broj kreveta u stambenim zgradama. OBRAZLOZENJE: Taj pokazatelj ima negativan utjecaj na lokalno stanovništvo i u mnogim zgradama imamo neodrživu situaciju. - broj turista - broj noćenja - broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.
24	JOSIP JURIĆ	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 3.	MOLIM VAS DA PRESTANETE SA IZDAVANJEM DOZVOLA ZA APARTMANE U STAMBENIM ZGRADAMA JER APSOLUTO ŠTETI KAKO ZDRAVOM TURIZMU TAKO I NSMA KOJI ŽIVIMO I ZGRADAMA. AKO ŽELIMO ODRŽIVI TURIZAM MORAMO RIJESITI TAJ PROBLEM A I RIJEŠIT CEMO NAJVECI PROBLEM A TO SU PRENAPUHANE CIJENE NEKRETNINA KOJE UTJECU NA SVE NAS KOJI ZELIMO DA SVI MLADIBRACNI PAROVI DOBIJU PRILIKU ZA KUPOVINU ISTE. PO OVIM SAD CIJENAMA TO NIJE MOGUĆE JER ONI KOJI IMAJU NOVCE, ISTE PERU KROZ TE NEKRETNINE DIŽUĆI IM VRIJEDNOST A NA DRUGU STRANU SVI OSTALI NE MOGU PODIGNUTI TOLIKE KREDITE DA BI OSIGURALI EGZISTENCIJU....A DA VAMI NE PRICAM O BUCI KOJU TURISTI STVARAJU U ZGRADAMA I STANOVIMA.....STOP APARTMANIMA U ZGRADAMA	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Predloženo nije predmet uređenja ovoga Pravilnika.
25	NATAŠA ANTOLJAK	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 3.	Vjerojatno je bitno broj kakvih kreveta (privatni smještaj, hoteli, moteli, kreveti po kategorijama, uzimaju li se u obzir pomoćni ležajevi itd).	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Za izračun indeksa turističke razvijenosti te obaveznih i specifičnih pokazatelja definirani su specifični podatci potrebni za izračun kao i izvor podataka.

26	ZORAN SAMBOL	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 3.	Index turističke razvijenosti treba uključiti financijske pokazatelje: 1. Neto dobit jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave od turističke aktivnosti nakon što se svi računi plate. 2. Povećanje medijalne, modalne i prosječne plaće građana na području JLS Društvene pokazatelje: 1. Povećanje broja domicilnog stanovništva 2. Povećanje broja ljudi koji se bave nužnim djelatnostima na području JLS: medicinsko osoblje (sestra i liječnici), vatrogasci, tete u vrtićima 3. Povećanje broja djece u osnovnim i srednim školama 4. Poboljšanje uvjeta života: smanjenje svjetlosnog onečišćenje, smanjenje buke 5. Manji broj prekršajnih i kriminalnih aktivnosti, kako domaćeg stanovništva tako i turista 6. Manji broj podmetnutih požara 7. Smanjenje indexa netolerancije prema turistima Infrastrukturne pokazatelje: 1. Poboljšanje komunalne strukture JLS: ceste, električne instalacije, vodovodne instalacije (kvaliteta vode), 2. Povećanje broja priključaka brzog interneta I druge pokazatelje. Održivost turizma ne smije se gledati jednodimenzionalno i isključivo iz kuta turizma. Ovakav turizam kakav sada imamo (srpanj 2024.) ne pridonosi društvenom razvoju.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Za izračun ITR-a odabrani set podataka za koji postoji evidencija na razini svake destinacije te koji su dostupni u redovitim godišnjim izvješćima. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.

27	ANTONIA RADIĆ BRKAN	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 6.	GRAD MAKARSKA Smatramo da je potrebno rangirati i kategoriju za destinacije koje se su ušle u opasnu zonu prekomjernog turizma. Nije nužno destinacija s ITR1 održiva, nasuprot, upravo ti gradovi/mjesta imaju najveće izazove s održivosti i zaokretom prema održivim oblicima turizma. Makarska kao primjer po studiji izračuna prihvatnog kapaciteta, izrađene u prosincu 2023. ima 10 000 ilegalnih ležajeva što čini 1/3 našeg ukupnog turističkog kapaciteta. Prilikom posljednjeg natječaja NPOO.c1.6.R1-11 koji je za cilj imao, među ostalim, i prilagodbu/razvoj javne turističke infrastrukture u RH čime će se doprinijeti i smanjenju prekomjernog turizma u najrazvijenijim turističkim područjima te podizanje kvalitete destinacije i omogućavanje produžetka sezone, kao i „raspršivanja“ prevelike koncentracije turista, poticanje održivih oblika turizma. Zbog ITR Makarska je izgubila 10 bodova (tj10% bodova koji se odnose na ITR). Kako će gradovi s "visokim stupnjem razvijenosti" tj gradovi koji su ušli u zonu prekomjernog turizma dobiti priliku na takvim natječajima kojima je svrha upravo razvoj održivog turizma, rasterećenje glavne sezone te kreiranje novih motiva dolaska van glavne turističke sezone?	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Indeks turističke razvijenosti definiran je odredbama članka 13. Zakona o turizmu.

28	ISTARSKA ŽUPANIJA	II. INDEKS TURISTIČKE RAZVIJENOSTI, Članak 6.	ZOT člankom 13. stavkom 2. propisuje je da Prema indeksu turističke razvijenosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se razvrstati u kategorije I, II, III, IV i 0, pri čemu su u kategoriju I svrstana turistički najrazvijenija područja, a u kategoriju 0 područja bez turističke aktivnosti. Pokazatelji turističke održivosti su osnovni alat za praćenje stanja u destinaciji a odnose se na gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti destinacije. U odnosu na njih se treba vezati metodologija svrstavanja JLSova u različite stupnjeve razvijenosti u kontekstu održivog turizma, a ne uzimati u obzir postojeći Indeks turističke razvijenosti koji zapravo velikim brojkama upravo može ukazivati na ono najvažnije a to je da u „najrazvijenijim“ ITR1 jedinicama postoji najveći problem s razvijenošću odnosno problem s održivošću radi velikih brojki turističkih kreveta koji nisu kategorizirani a nalaze se u novoizgrađenim objektima u destinaciji, a koji ukazuju na problem „overturizma“ odnosno ukazuju na nerazvijeni model upravljanja prostorom i zaštite života lokalnog stanovništva.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Zakon o turizmu definira ITR kao pokazatelj kojim se mjeri stupanj turističke razvijenosti JLS-a, a pokazatelji održivosti destinacije su alati praćenja održivosti i informirano upravljanje razvojem turizma.
29	NATAŠA ANTOLJAK	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI	Pokazatelji održivosti moraju sadržavati mnogo više toga, kao što je to navedeno u upravljanju održivim turizmom u EU. Vidi vezu: https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/tourism/eu-funding-and-businesses/funded-projects/sustainable/indicators_en	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.
30	ZORAN SAMBOL	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI	Bez financijskih i demografskih podataka nije moguće napraviti ispravne pokazatelje održivosti.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U prijedlogu pravilnika definirani su ekonomski pokazatelji za čiji izračun su navedeni potrebni financijski podatci.
31	KLARA TROŠT LESIĆ	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 8.	S obzirom na navedeni Pravilnik koji uključuje 16 obaveznih pokazatelja za praćenje razvoja i održivosti turizma, smatram da je potrebno revidirati pristup kako bi se omogućila veća fleksibilnost i prilagodba specifičnim potrebama pojedinih destinacija. Prema preporukama Svjetske turističke organizacije (WTO), menadžeri turističkih destinacija trebaju sami odabrati relevantne pokazatelje, bilo da su kvalitativni ili kvantitativni, koji najbolje odgovaraju specifičnim izazovima i	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.

			prioritetima destinacije. Ovakav pristup osigurava da se prate pokazatelji koji su najvažniji za održivi razvoj određene destinacije, umjesto da se sve destinacije obvezuju na primjenu uniformnog skupa pokazatelja koji možda nisu primjereni za sve. Ključne preporuke: 1. Definiranje minimalnog broja pokazatelja: Predlažem da se smanji broj obaveznih pokazatelja s 16 na minimalno devet pokazatelja, raspoređenih po stupovima održivosti (tri pokazatelja za svaki stup: ekonomski, ekološki i društveni). Ovaj prilagođeni pristup omogućuje veću fleksibilnost destinacijama u odabiru pokazatelja koji su najrelevantniji za specifične okolnosti. Predlažem da se propiše obaveza povećanja broja praćenih pokazatelja u svakom narednom mjerenju za minimalno jedan pokazatelj po području održivosti. 2. Prilagođeni statistički okvir: Cilj turističke politike trebao bi biti stvaranje statističkog okvira koji omogućuje donošenje odluka na temelju podataka (evidence-based decision making). Međutim, nije realno očekivati da jedan popis odabranih pokazatelja može odgovarati svim destinacijama unutar države. 3. Problematika nedostatnih statistički i ostalih podataka: Jedan od ključnih izazova u provedbi ovog Pravilnika je nedostatak pouzdanih i sveobuhvatnih statističkih podataka. Mnogi pokazatelji, poput udjela pročišćenih otpadnih voda ili drugih okolišnih indikatora, ovisе o dostupnosti podataka koji često nisu sustavno prikupljeni ili ažurirani. Provedba istraživanja i prikupljanje relevantnih podataka često ovisе o dobroj volji različitih dionika, uključujući javna tijela, lokalne komunalne službe i privatne subjekte. Ovakva situacija može dovesti do neadekvatnog praćenja ključnih pokazatelja, što posljedično otežava točno identificiranje problema i donošenje informiranih odluka.		
32	ISTARSKA ŽUPANIJA	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 8.	Tabelu iz priloga III. nužno uskladiti na način kako je predloženo da Pokazatelji iz Tabele Priloga III glase: Pokazatelj	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit

Područje održivosti
 Kod pokazatelja
 /Tematsko područje
 1 Broj turističkih kreveta na stotinu stalnih stanovnika društveni
 ZL-1- zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

2 Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji društveni
 ZT-1 - Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom

3 Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom društveni/ upravljanje PD-1 -Pristupačnost destinacije

4 Broj organiziranih turističkih ambulanti društveni
 SD-1 Sigurnost destinacije

5 Omjer potrošnje vode po turističkom krevetu s potrošnjom vode lokalnog stanovništva destinacije (po osobi; po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja

okolišni
 UVR-1 - Upravljanje vodnim resursima

6 Udio otpadnih voda destinacije tretiranih do najmanje sekundarne razine prije ispuštanja okolišni GOV-1 - Gospodarenje otpadnim vodama

7 Omjer količine komunalnog otpada po turističkom krevetu u odnosu na količine otpada po broju lokalnih stanovnika kućanstava u destinaciji (po osobi, po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najmanjeg i najvećeg opterećenja

okolišni
 GO-1 - Gospodarenje otpadom

8 Udio i kategorije zaštićenih prirodnih područja u ukupnoj površini u Republici Hrvatskoj okolišni - priroda BR-1 - Zaštita bioraznolikosti

9 Omjer potrošnje električne energije po turističkom krevetu s potrošnjom električne energije lokalnog stanovništva destinacije (po osobi. po

će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor. Promijenjen je naziv pokazatelja .

U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostavrenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS.

Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.

krevetu) izmjeren dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja

okolišni - klima
UEN-1 - Održivo upravljanje energijom

10 Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika okolišni - klima UPK-1- Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjena

11 Ukupan broj dolazaka turista u mjesecima ili tromjesečjima s najvećim opterećenjem ekonomski TP-1 - Turistički promet

12 Prosječan broj noćenja turista u destinaciji ekonomski TP-2- Turistički promet

13 Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane ekonomski PGS-1 - Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu

14 Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane ekonomski PGS-2 - Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu/ Turistički promet

15 Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija prostorni/upravljanje TI-1 - turistička infrastruktura

16 Broj turističkih kreveta po hektaru izgrađenog građevinskog područja (gustoća turističkih kreveta u S zonama i T zonama) prostorni/upravljanje OUD-1- Održivo upravljanje destinacijom

17 Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi Prostorni/upravljanje SOUP-1 Održivo upravljanje prostorom

18 Broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS Prostorni/upravljanje SOUP-2 Održivo upravljanje prostorom

U potpunosti su izostavljeni indikatori PROSTORNE održivosti u obveznim indikatorima! Navedena su 4 indikatora društvene održivosti, 6 indikatora okolišne održivosti, 4 ekonomske održivosti dok za prostornu održivost nije naveden niti jedan relevantni indikator. Kao indikatori prostorne održivosti navedena su potpuno pogrešno 2 indikatora koji nemaju veze s održivosti prostora: „identifikacija i popis turističkih atrakcija“, te „Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom“. Treba obavezno dodati pravi indikator prostorne održivosti a to je je broj turističkih kreveta u stambenim zonama po hektaru izgrađenog građevinskog zemljišta u odnosu na broj stanovnika po hektaru izgrađenog građevinskog zemljišta.

Turistički kreveti u nekomercijalnom smještaju koji zauzimaju 35% turističkih smještajnih kapaciteta u RH moraju biti uzeti u obzir kod svih obveznih pokazatelja održivosti. Indikatori održivosti moraju uzeti u obzir sve turističke krevete koji opterećuju prostor, osobito turističke krevete u stambenim zonama namijenjenim stanovanju. Ne može se selektivno uzimati u obzir samo broj noćenja u komercijalnom smještaju kako je prikazano u Prilogu III. Jer nam to neće dati stvarnu sliku stanja na terenu niti će pomoći u definiranju ciljeva informiranog upravljanja razvojem turizma. Obvezni pokazatelji održivosti što se tiče društva i prostora. Broj noćenja u komercijalnom smještaju mogu biti jedino dio ekonomskih indikatora održivosti uz broj dolazaka turista i prosječnu duljinu boravka turista. Broj turističkih kreveta (komercijalnih i nekomercijalnih) po hektaru izgrađenog građevinskog područja u stambenim zonama je indikator prostorne održivosti, dok je je indikator društvene održivosti broj turističkih kreveta (komercijalnih i nekomercijalnih) u stambenim zonama na stotinu stalnih stanovnika.

Pravilnik se referira na obavezne indikatore održivosti iz čl. 14. ZOTa i Priloga III. Pravilnika o indikatorima održivosti te je ključnu Tabelu iz priloga III. nužno uskladiti na

Djelomično
prihvaćen

Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor. Promijenjen je naziv pokazatelja.

U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS. Izgrađeno građevinsko područje mješovite namjene uključuje i stambenu namjenu.

Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće dok je dio predloženih pokazatelja prihvaćen.

način kako je predloženo da
Pokazatelj iz Tabele Priloga III
glase:

Pokazatelj broj 1: „broj turističkih
kreveta (komercijalnih i
nekomercijalnih) odnosno
gustoća kreveta u stambenim
zonama građevinskih područja
na stotinu stalnih stanovnika“-
obavezni indikator društvene
održivosti (zadovoljstvo lokalnog
stanovništva ZL-1)

Pokazatelj broj 5: Omjer
potrošnje vode po turističkom
krevetu s potrošnjom vode
lokalnog stanovništva u
kućanstvima destinacije (po
osobi; po noćenju)- okolišni
(UVR-1 - Upravljanje vodnim
resursima)

Pokazatelj 7: Omjer količine
komunalnog otpada po
turističkom krevetu izmjereno
dvaput godišnje (u periodima
najvećeg i najmanjeg
opterećenja) u odnosu na
količine otpada po broju lokalnih
stanovnika kućanstava u
destinaciji izmjereno dvaput
godišnje (u periodima
najmanjeg i najvećeg
opterećenja)

Pokazatelj broj 9. održivo
upravljanje energijom Omjer
potrošnje električne energije po
turističkom noćenju u
komercijalnom smještaju s
potrošnjom električne energije
općeg stanovništva destinacije
(po osobi; po noćenju UEN-1)

OKOLIŠNI KLIMA

Pokazatelj 12. Prosječan broj
noćenja turista u destinaciji-
ekonomski pokazatelj
Trebalo bi umjesto duljine
boravka ovdje brojati broj
noćenja u komercijalnom
smještaju, jer to je ekonomski
indikator koji se odnosi na
komercijalni dio turističkih
kapaciteta.

Pokazatelj broj 16: Broj
turističkih kreveta (komercijalnih
i nekomercijalnih) odnosno
gustoća kreveta po hektaru
izgrađenog građevinskog
područja- kao obavezni indikator
prostorne održivosti (održivo
upravljanje prostorom OUP-1)

Dodati pokazatelj broj 17,
odnosno prebaciti iz specifičnih
pokazatelja prostorne održivosti
u obvezne pokazatelje
prostorne održivosti:

4.3.1. Broj nekategoriziranih
kuća i stanova za odmor na 100
objekata u kojima se stalno živi

4.3.2. Broj turističkih kreveta u
komercijalnom i
nekomercijalnom smještaju po
hektaru izgrađenog građevinskog
područja JLS

34	STEVO ŽUFIC	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 8.	Skoro da bi se moglo zaključiti da o turizmu više govore oni koji od turizma ne žive a oni koji žive od turizma sada rade i nemaju vremena javljati se i diskutirati o budućnosti njihove egzistencije (i ne samo njihove) ali i o drugim problemima u turizmu. Ne bi bilo loše, makar jednim djelom, postupati po onoj staroj poslovići „dajmo dite materi“. Da bi se o turizmu moglo relevantno razgovarati i to na temelju činjenica i podataka a ne na temelju subjektivnih gledanja i raznih istina i zabluda svi ovi pokazatelji koji su zamišljeni PRAVILNIKOM O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA trebali bi se prikupljati sa raznih mjesta na kojima se ti podaci nalaze i objavljivati ih na jednoj stranici pod ingerencijom MINISTARSTVA TURIZMA I SPORTA. Te bi se stranice mogle zvati TURIT INFO a ako mislimo ozbiljno sa turizmom te bi se stranice mogle uspostaviti u najkraćem roku pa bi se širile i dopunjavale kako se dobivaju novi pokazatelji, rade nove analize i sl. Na taj način svima bi bili dostupni podaci o turizmu, razne analize, pregledi procjene i sve što je bitno kako bi u svim javnim diskusijama ali i postupcima u kojima se odlučuje svi mogli imati iste podatke i sve na jednom mjestu. Onda bi nam svima bilo lakše imati saznanja na temelju podataka, činjenica i argumenata. Npr. jedan od interesantnih podataka za sve turističke destinacije bio bi koliki dio GDP-a (ili prihoda) se u destinaciji odnosi direktno ili indirektno na turizam (ili drugi podaci kao npr. zaposlenost) a koliko se ti podaci odnose na druge djelatnosti: npr. industriju, poljoprivredu, brodogradnju, usluge koje nisu vezane za turizam i sl. Jer ako imamo destinaciju A a ona je 80% vezana za turizam, onda bi svaka ograničenja u turizmu trebala voditi računa i o tom argumentu a to je egzistencija za 80% stanovništva (a ne samo da su parkirališta i plaže prepuni ili ulice i trgovi zakrčeni turistima). Naime u pravilniku se govori podacima o turizmu, o metodologiji prikupljanja i slično ali se ne govori kako će i gdje će ti podaci biti prikupljeni i gdje	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom pravilnika u čl. 11. propisano je da se pokazatelj održivosti objavljuju putem integriranog sustav turizma. Dodatno je unesena obaveza turističkim zajednicama da pokazatelje objavljuju na svojim internetskim stranicama.

će biti prezentirani i dostupni svoj javnosti a ne samo nekima. Nešto se maglovito spominje uspostava sustava e-usluga i baza podataka ali se ne kaže kada će to biti i da li će biti javno dostupno ili će ti podaci biti proglašeni poslovnom tajnom kao što su podaci iz e-Visitora proglašeni pravilnikom o sustavu e-Visitor poslovnom tajnom. Napominjem da je sustav e-Visitor financiran EU javnim sredstvima i drugim javnim sredstvima i da se njegovo održavanje i funkcioniranje financira javnim sredstvima ali podaci nisu javni i proglašeni su podaci proglašeni poslovnom tajnom. Slično su podaci o fiskalizaciji, podaci o turističkim kapacitetima na području općine ili grada i šire. Mi govorimo o 20.000 novih smještajnih jedinica ali podaci koliko je to postojećih i koliko novih u Poreču na primjer ti podaci nisu javno dostupni. Cijeli turistički informativni sustav trebalo bi učiniti potpuno javnim i transparentnim a sada je taj sustav nekako zamotan, zatvore a samo neki podaci se kroz medije i izjave dužnosnika tu i tamo pojave u javnosti. To je nužno da proces utvrđivanja održivosti turističkih destinacija i proces utvrđivanja prihvatnih kapaciteta bude transparentan i temeljem na podacima a ne na navijačkim emocijama a da podaci budu javni i svima dostupni i to ne nekad u dalekoj budućnosti nego odmah kada se ti podaci budu stvarali, analizirali i sistematizirali. Svako drugačije postupanje dovodi u pitanje ovu ozbiljnu reformu u turizmu koja se priprema. Također u vezi prikupljanja i analize podataka ne bi se smjelo trošiti dodatna javna sredstva već angažirati uz općine, gradove, županiju i državna tijela i sve nivoe turističkih zajednica, Institut za turizam Zagre, institut za poljoprivredu i turizam Poreč, sve fakultete i druge visokoškolske ustanove, gospodarsku komoru i njen sustav, obrtničke komore i druge institucije koje su javne ili se djelom financiraju iz javnih sredstva. Nikako se ne bi smjelo dozvoliti da se sada lijepo raspiše natječaj i cijeli posao da se da strancima, jer kao oni jedini znaju i imaju reference, kao što je to bio slučaj Agrokora i tvrtke KPMG iz Poliske. Cielii

			posao se treba raditi vlastitim snagama kroz sustav i bez dodatnog trošenja javnih sredstava.		
35	NATAŠA ANTOLJAK	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 8.	Ovim dokumentom nije obuhvaćeno ništa što se navodi kao zdravstveni turizam te taj dio nije uopće reguliran. Naime, zadnjih godina se događa da operirane osobe ne mogu odmah na nužno potrebnu rehabilitaciju zato jer se resursi iskorištavaju za dio koji se izravno naplaćuje od korisnika turista, mahom iz stranih zemalja. Također, nigdje nije propisano kako to utječe na razvijenost turizma te kojim osobljem s emisli raditi jer nema niti povećanih upisnih kvota za liječnike, medicinske sestre, fizioterapeute ili brojne druge stručnjake koji u tom procesu sudjeluju. Kad je riječ o zdravstvu općenito, turističke ambulante se organiziraju s teškoćama jer se sav teret povećanih potreba svaljuje na već ionakjo deficitarno osoblje javnih zdravstvenih ustanova.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Zdravstveni turizam reguliran je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti NN 33/2023 te pripadajućim pravilnicima .
36	NATAŠA ANTOLJAK	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 8.	Pokazatelji bi trebali biti napisani prema preporukama European Tourism Indicators System for sustainable destination managementa (veza: https://ec.europa.eu/docsroom/documents/15981). Naime, upravo ti pokazatelji omogućavaju uvid u održivost turizma za koju se pokazalo u već brojnim državama da predstavlja ogroman problem i gubitke za dio domaćeg stanovništva.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete sve relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja i znanstvene literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.
37	PETRA POČANIĆ	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 9.	Učestalost mjerenja: sve pokazatelje je potrebno pratiti na godišnjoj razini te o njima redovito izvještavati.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Učestalost izračuna pokazatelja definirana je metodološkim tablicama uzimajući u obzir dostupnost podataka i vremensko razdoblje u kojem je optimalno mjeriti promjene.
38	LIDIJA PETRIĆ	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 9.	Budući se i izrada PU destinacijom kao i izračun prihvatnih kapaciteta naslanjaju na pokazatelje održivosti turizma, držim da bi bilo logično da se barem sugerira da isti ne bi smjeli biti "stariji" od dvije godine ukoliko se koriste za izradu navedenih dokumenata (barem kad se radi o obveznim pokazateljima)	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Učestalost izračuna pokazatelja definirana je metodološkim tablicama uzimajući u obzir dostupnost podataka i vremensko razdoblje u kojem je optimalno mjeriti promjene. Prijedlogom pravilnika čl. 9. propisano je kako učestalost izračuna pokazatelja ne može biti u vremenskom periodu dužem od četiri godine.
39	ISTARSKA ŽUPANIJA	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 9.	Budući da je broj ostalih obveznih indikatora za druga područja 4-6, za prostornu	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom

održivost kao jednog od temeljnih stupova održivog upravljanja razvojem turizma trebalo bi u obvezne pokazatelje dodati.

4.3.1. Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi

4.3.2. Broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS

Tabelu iz priloga III. nužno uskladiti na način kako je predloženo da Pokazatelji iz Tabele Priloga III glase:

Pokazatelj Područje održivosti
Kod pokazatelja /Tematsko područje

1 Broj turističkih kreveta na stotinu stalnih stanovnika društveni ZL-1- zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

2 Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji društveni ZT-1 - Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom

3 Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom društveni/ upravljanje PD-1 -Pristupačnost destinacije

4 Broj organiziranih turističkih ambulanti društveni SD-1 Sigurnost destinacije

5 Omjer potrošnje vode po turističkom krevetu s potrošnjom vode lokalnog stanovništva destinacije (po osobi; po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja okolišni UVR-1 - Upravljanje vodnim resursima

6 Udio otpadnih voda destinacije tretiranih do najmanje sekundarne razine prije ispuštanja okolišni GOV-1 - Gospodarenje otpadnim vodama

7 Omjer količine komunalnog otpada po turističkom krevetu u odnosu na količine otpada po broju lokalnih stanovnika kućanstava u destinaciji (po osobi, po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najmanjeg i najvećeg opterećenja okolišni GO-1 - Gospodarenje otpadom

8 Udio i kateoorie zaštićenih

smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor. Promijenjen je naziv pokazatelja

U obvezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS.

prirodnih područja u ukupnoj površini u Republici Hrvatskoj
okolišni - priroda BR-1 - Zaštita bioraznolikosti

9 Omjer potrošnje električne energije po turističkom krevetu s potrošnjom električne energije lokalnog stanovništva destinacije (po osobi, po krevetu) izmjeren dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja
okolišni - klima UEN-1 - Održivo upravljanje energijom

10 Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
okolišni - klima UPK-1 - Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjena

11 Ukupan broj dolazaka turista u mjesecima ili tromjesečjima s najvećim opterećenjem
ekonomski TP-1 - Turistički promet

12 Prosječan broj noćenja turista u destinaciji
ekonomski TP-2- Turistički promet

13 Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
ekonomski PGS-1 - Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu

14 Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
ekonomski PGS-2 - Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu/ Turistički promet

15 Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija
prostorni/upravljanje TI-1 - turistička infrastruktura

16 Broj turističkih kreveta po hektaru izgrađenog građevinskog područja (gustoća turističkih kreveta u S zonama i T zonama)
prostorni/upravljanje OUD-1- Održivo upravljanje destinacijom

17 Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi
Prostorni/upravljanje SOUP-1 Održivo upravljanje prostorom

18 Broj turističkih kreveta u komercijalnom i

			nekomercijalnom smještaju po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS Prostorni/upravljanje SOUP-2 Održivo upravljanje prostorom		
40	KLARA TROŠT LESIĆ	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 10.	Doraditi smjernice u svrhu osiguravanja dosljednosti, potencijalne usporedivosti i visoke kvalitete podataka prikupljenih u okviru analize stanja destinacije, smatram da je potrebno dodatno definirati metodologiju prikupljanja i obrade podataka za pokazatelje navedene u članku 8. i članku 10. Smatram da je u smjernicama i uputama o načinu prikupljanja i obrade podataka o pokazateljima potrebno definirati sljedeće korake: 1. Definiranje reprezentativnog uzorka: Za potrebe prikupljanja podataka potrebno je definirati metodologiju odabira reprezentativnog uzorka, odnosno formulu za izračun veličine uzorka. Nadalje, to uključuje definiranje savjeta za segmentaciju uzorka (npr. prema zemlji porijekla, vrsti smještaja, trajanju boravka) te osiguravanje da uzorak obuhvaća dovoljnu veličinu kako bi rezultati bili statistički pouzdani i primjenjivi na cijelu populaciju. 2. Metodologija obrade podataka Smatram da je u uputama za provedbu potrebno definirati i metodologiju obrade podataka koja će omogućiti djelatnicima turističkih zajednica pripremu podataka (kodiranje odgovora ovisno o obliku pitanja) koji će se nakon toga obraditi odgovarajućim statističkim metodama uz pomoć softverskih paketa.	Primljeno na znanje	Primjedba se prima na znanje.
41	ANTE KUKAVICA	III. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI, Članak 11.	Za pravilan izračun je potrebno uzeti u obzir neprijavljene goste, po nekim procjenama od 20% do čak 50%	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pravilnikom čl 10. je propisano Izračun pokazatelja temelji se na dostupnim podacima iz sekundarnih i primarnih izvora. Metodologija izračuna uzima u obzir sve relevantne europske i svjetske sustave pokazatelja i znanstvenu literaturu.
42	PETRA POČANIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, Prilog I.	Izvorno: Udio broja zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u ukupnom broju zaposlenih Prijedlog novog teksta: Udio broja zaposlenih u turizmu u ukupnom broju zaposlenih	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelj je vezan za Nacionalnu klasifikaciju djelatnosti iz razloga preciznosti i dobavljalivosti podataka.

43	PETRA POČANIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, Prilog III.	10. Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika Raščlaniti na dva pokazatelja: - Uspostavljen sustav za procjenu utjecaja, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama - Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama 13. Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane U: Ukupan broj zaposlenih u turizmu i djelatnostima povezanim s turizmom	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.
44	PETRA POČANIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, Prilog III.	Potrebno je proširiti obvezne pokazatelje kako bi dobili bolji indeks održivosti destinacije: 1. SLJEDEĆE SPECIFIČNE POKAZATELJE PREBACITI U OBAVEZNE Tema: Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom - Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva - Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom Tema: Pristupačnost destinacije - Udio pristupačnih komercijalnih ležajeva Tema: Sigurnost destinacije - Ukupan broj kaznenih djela i prekršaja prijavljenih policiji po mjesecima Tema: Upravljanje vodnim resursima - Propisi za postavljanje, održavanje i ispitivanje ispusta iz septičkih jama i sustava za pročišćavanje otpadnih voda i dokazi o njihovoj provedbi Tema: Gospodarenje otpadom - Udio komunalnog otpada iz turističkih djelatnosti u odnosu na ukupni komunalni otpad destinacije Tema: Zaštita bioraznolikosti - Razvijen sustav za zaštitu prirodne i kulturne baštine i lokaliteta Tema: Održivo upravljanje prostorom - Izrađene i implementirane smjernice upravljanja prostorom sa ciljem zaštite resursa Tema: Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama - Uspostavljen sustav za	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima. Pojedini predloženi pokazatelji po temama propisani su prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta.

prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika (odvojiti na dva pokazatelja:
(1) Uspostavljen sustav za procjenu utjecaja, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama
(2) Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama

2. PRIJEDLOG DODATNIH POKAZATELJA

Tema: Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
- Raščlaniti i zasebno prikazati mišljenje o gužvama, razini buke, kvaliteti i dostupnosti usluga, prirodi, kulturnim sadržajima i dr.
- % stanovnika koji smatraju je destinacija dosegla granicu za prihvat turizma

Tema: Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
- Raščlaniti i zasebno prikazati mišljenje o gužvama, razini buke, kvaliteti i dostupnosti usluga, prirodi, kulturnim sadržajima i dr.

Tema: Pristupačnost destinacije
- Zadovoljstvo osoba s invaliditetom (kvalitativno, upitnik)

Tema: Sigurnost destinacije
- Udio smrtnih ishoda u intervencijama HGSS-a i Službe traganja i spašavanja na moru (%)
- Udio vatrogasnih intervencija koje su spriječile širenje požara (%)
- Udio marketinških ulaganja u kampanje usmjerene na prevenciju požara (%)
- Udio marketinških ulaganja u kampanje usmjerene na prevenciju nezgoda u prirodi i na moru (%)
- Broj prijavljenih slučajeva krađe i pokušaja krađe od strane turista

Tema: Gospodarenje otpadom
- Udio otpada koji završava na odlagalištima (%)
- Otpad od hrane (t)
- Plan smanjenja nastanka komunalnog otpada

Tema: Bioraznolikost (morski resursi)
- Omjer duljine plaža uređenih prema načelima održivosti u ukupnoj duljini plaža
- Duljina obale u prirodnom stanju (km)

Tema: Održivo upravljanje energijom; Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjena
- Potrošnja energije per capita (uz raščlambu na energente)
- Udio energije iz obnovljivih izvora (uz raščlambu na pojedine vrste smještaja)

Tema: Održivo upravljanje destinacijom
- ukupna vrijednost investicija u društvene i ekološke projekte financirane iz turističkih prihoda
- Ukupna ulaganja u diversifikaciju gospodarstva iz turističkih prihoda
- Udio marketinških ulaganja usmjerenih na zaštitu okoliša i prirode

Tema: Održivo upravljanje destinacijom; Održivo upravljanje prostorom
- Broj kuća i stanova za odmor po glavi stanovnika
- Broj kuća i stanova za odmor vraćenih u dugoročni najam
- Udio javne površine u povijesnim jezgrama koju zauzimaju ugostiteljski objekti

Tema: strani radnici - razviti set pokazatelja koji se odnose na stranu radnu snagu (primjeri uneseni u SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE DRUŠTVENE ASPEKTE TURIZMA)

45	HRVATSKA UDRUGA TURIZMA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, Prilog III.	U sustav obaveznih pokazatelja trebali bi se uvesti pokazatelji koji opisuju/mjere stvarno stanje svakog od relevantnih infrastrukturnih sustava i potencijale/kapacitete za uključivanje daljih korisnika, jer je to ono što JLS-ovima i Županijama kao nadležnima za izdavanje građevinskih dozvola omogućuje da transparentno prema Ministarstvu i javnosti komuniciraju stvarnu mogućnost daljeg razvoja destinacije, a da se sada predloženi pokazatelji vezani uz infrastrukturu premjeste u specifične pokazatelje; dakle, treba uvesti pokazatelje: „Kapacitet priključka na vodu“, „Kapacitet priključka na struju“, „Kapacitet zbrinjavanja otpada“ i sl. - Obvezi pokazatelj 5. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom vode općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju) – dodati i u nekomercijalnom smještaju (nekomercijalna noćenja treba procijeniti na osnovi popunjenosti u komercijalnom privatnom smještaju, s obzirom na lošu evidenciju noćenja) - Obvezni pokazatelj 7. Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista u komercijalnom smještaju i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (kg (tone) po stanovniku, po godini ili po mjesecima) – dodati u nekomercijalnom smještaju (opaska kako je navedeno u točki 2.3.1.) - Obvezni pokazatelj 9. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom električne energije općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju) – dodati i u nekomercijalnom smještaju - Obvezni pokazatelj 11. Ukupan broj dolazaka turista u mjesecima ili tromjesečjima s najvećim opterećenjem – vjerujemo da se tu računaju turisti u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju - Obvezni pokazatelj 12. Prosječna duljina boravka turista u destinaciji – vjerujemo da se tu računaju turisti u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor. Promijenjen je naziv pokazatelja. Pokazatelji koji opisuju/mjere stvarno stanje svakog od relevantnih infrastrukturnih sustava i potencijale/kapacitete za uključivanje daljih korisnika propisani su prijedlogom Pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta.
46	ISTARSKA ŽUPANIJA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAČENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA,	Članak 14. Zakona o turizmu (NN156/2023) propisuje Pokazatelje održivosti destinacije. Pokazatelji	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostavarenih noćenja u

održivosti destinacije su alat za praćenje održivosti i informirano upravljanje razvojem turizma. Prate se pokazatelji koji mjere utjecaje turizma na gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti destinacije i to izričito su i taksativno navedeni:

- zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (Pokazatelj br. 1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika ZL-1) – DRUŠTVENI POKAZATELJ

Turistička noćenja u stambenim zonama mogu biti jedino ekonomski pokazatelj, nikako društveni. Umjesto turističkih noćenja trebalo bi uzimati u obzir „broj turističkih kreveta (komercijalnih i nekomercijalnih) odnosno gustoća turističkih kreveta u zonama građevinskih područja na stotinu stalnih stanovnika“- obavezni indikator društvene održivosti (zadovoljstvo lokalnog stanovništva ZL-1), te bi trebalo provoditi ankete o zadovoljstvu sa lokalnim stanovništvom

- upravljanje vodnim resursima (Pokazatelj broj 5. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom vode općeg stanovništva destinacije- po osobi po noćenju UVR-1) OKOLIŠNI

Umjesto omjera potrošnje vode po noćenju u komercijalnom smještaju u odnosu na potrošnju vode općeg stanovništva destinacije trebalo bi stajati „Omjer potrošnje vode po turističkom krevetu s potrošnjom vode lokalnog stanovništva u kućanstvima destinacije (po osobi; po noćenju)- okolišni (UVR-1 - Upravljanje vodnim resursima) Što je to „opće stanovništvo destinacije“? Pod što ubrajamo potrošnju „stanovništva-turista u destinaciji koje noće turistički u nekomercijalnom smještaju?“ Kako ćemo brojati potrošnju turista u nekomercijalnom smještaju, koji nikako nisu i ne mogu biti „lokalno stanovništvo“ niti „opće stanovništvo“ destinacije.

Komentar i prijedlozi: Umjesto omjera potrošnje vode po noćenju u komercijalnom smještaju u odnosu na potrošnju energije općeg stanovništva destinacije trebalo bi stajati „Omjer potrošnje električne energije po turističkom krevetu i

destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS.

Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor. Promijenjen je naziv pokazatelja.

Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.

prijavljenim turističkim noćenjima u odnosu s potrošnjom električne energije lokalnog stanovništva u kućanstvima destinacije (po osobi; po no)- okolišni (UVR-1 - Upravljanje vodnim resursima) Što je to „opće stanovništvo destinacije“? Pod što ubrajamo potrošnju „stanovništva-turista u destinaciji koji noće turistički u nekomercijalnom smještaju?“ Kako ćemo brojati potrošnju turista u nekomercijalnom smještaju, koji nikako nisu i ne mogu biti „lokalno stanovništvo“ niti „opće stanovništvo“ destinacije.

- gospodarenje otpadom (Pokazatelj broj 7. Omjer količine komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u komercijalnom smještaju i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji kg tone po stanovniku, po godini ili po mjesecima) GO-1)

OKOLIŠNI

Komentar i prijedlozi: Omjer količine komunalnog otpada po turističkom krevetu izmjereno dvaput godišnje (u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja) u odnosu na količine otpada po broju lokalnih stanovnika kućanstava u destinaciji izmjereno dvaput godišnje (u periodima najmanjeg i najvećeg opterećenja)

- održivo upravljanje energijom (Pokazatelj broj 9. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom električne energije općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju UEN-1)

OKOLIŠNI KLIMA

- Održivo upravljanje prostorom- u potpunosti izostali adekvatni obavezni indikatori! Status implementacije aktivnosti iz Plana upravljanja destinacijom pogrešno je naveden kao indikator prostorne održivosti, umjesto broja kreveta po hektaru i broja stanovnika po hektaru izgrađenog područja. Komentar i prijedlozi: Da se predvide indikatori prostorne održivosti a to su „broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS u odnosu na broj stanovnika po hektaru izgrađenog

građevinskog područja“ Po mogućnosti bi bilo možda dobro i detaljnije raščlaniti komercijalni smještaj prema smještajnoj strukturi na turističke kreveta u Turističkim zonama (T zone) i turističke krevete u stambenim zonama (S zone), jer bi se na taj način dobila realnija slika problema u prostoru na određenom području. Nikako ne uzimati u obzir samo komercijalni smještaj iz razloga što su zakonom jasno definirani turistički kreveti koji su dužni plaćati turističku pristojbu, a nisu kategorizirani i o kojim a postoji lako dostupna evidencija u sustavu eVisitor- nekomercijalni turistički smještaj u stambenim zonama, po krevetu (666.645 osnovnih turističkih kreveta nalazi se u nekomercijalnom smještaju, i ti kapaciteti nisu i ne mogu biti u indikatorima prikazani kao „stanovništvo destinacije“ jer se radi o čistim turističkim kapacitetima i turiaestima/privremenim posjetiteljima u destinaciji, koji predstavljaju direktnu konkurenciju iznajmljivačima u kategoriziranim objektima, a koji za razliku od nekomercijalnog smještaja u tim istim stambenim zonama, plaćaju sva davanja po krevetu i sve goste prijavljuju u eVisitor)

- poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
Komentar i prijedlozi: noćenja i turistički promet u komercijalnom smještaju su EKONOMSKI pokazatelj a ne društveni.

Pravilnik se referira na obavezne indikatore održivosti iz čl. 14. ZOTa i Priloga III. Pravilnika o indikatorima održivosti te je ključnu Tabelu iz priloga III. nužno uskladiti na način kako je predloženo da Pokazatelji iz Tabele Priloga III glase:

Pokazatelj Područje održivosti Kod pokazatelja /Tematsko područje
1 Broj turističkih kreveta na stotinu stalnih stanovnika društveni ZL-1- zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
2 Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji društveni ZT-1 - Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
3 Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom društveni/

upravljanje PD-1 -Pristupačnost destinacije
4 Broj organiziranih turističkih ambulanti društveni SD-1
Sigurnost destinacije
5 Omjer potrošnje vode po turističkom krevetu s potrošnjom vode lokalnog stanovništva destinacije (po osobi; po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja okolišni UVR-1 - Upravljanje vodnim resursima
6 Udio otpadnih voda destinacije tretiranih do najmanje sekundarne razine prije ispuštanja okolišni GOV-1 - Gospodarenje otpadnim vodama
7 Omjer količine komunalnog otpada po turističkom krevetu u odnosu na količine otpada u broju lokalnih stanovnika kućanstava u destinaciji (po osobi, po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najmanjeg i najvećeg opterećenja okolišni GO-1 - Gospodarenje otpadom
8 Udio i kategorije zaštićenih prirodnih područja u ukupnoj površini u Republici Hrvatskoj okolišni - priroda BR-1 - Zaštita bioraznolikosti
9 Omjer potrošnje električne energije po turističkom krevetu s potrošnjom električne energije lokalnog stanovništva destinacije (po osobi, po krevetu) izmjeren dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja okolišni - klima UEN-1 - Održivo upravljanje energijom
10 Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika okolišni - klima UPK-1- Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjena
11 Ukupan broj dolazaka turista u mjesecima ili tromjesečjima s najvećim opterećenjem ekonomski TP-1 - Turistički promet
12 Prosječan broj noćenja turista u destinaciji ekonomski TP-2- Turistički promet
13 Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane ekonomski PGS-1 - Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
14 Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane ekonomski

			PGS-2 - Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu/ Turistički promet 15 Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija prostorni/upravljanje TI-1 - turistička infrastruktura 16 Broj turističkih kreveta po hektaru izgrađenog građevinskog područja (gustoća turističkih kreveta u S zonama i T zonama) prostorni/upravljanje OUD-1- Održivo upravljanje destinacijom 17 Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi Prostorni/upravljanje SOUP-1 Održivo upravljanje prostorom 18 Broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS Prostorni/upravljanje SOUP-2 Održivo upravljanje prostorom		
47	PETRA POČANIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI	Razviti set indikatora koji se odnose na radnu snagu u turizmu - radni uvjeti i prava, zdravlje i sigurnost, omjer placa između žena i muškaraca i dr.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.

48	LIDIJA PETRIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI	- osim "broja organiziranih turističkih ambulanti" koji ne mora ukazivati na ikakav problem ili usko grlo (ako ne postoje standardi za mjesto određene veličine i broj osoba koje gravitiraju ambulanti) , razmisliti o pokazatelju koji bi ukazivao na broj potencijalnih pacijenata na jednog liječnika opće prakse u vršnim razdobljima sezone (ili neki sličan relativni pokazatelj) : -u domeni okolišnih pokazatelja razmisliti o dodavanju pokazatelja koji bi ukazao na "broj prijavljenih ekoloških /okolišnih ekscesa u destinaciji u vršnim razdobljima " - osim pokazatelja koji se odnosi na "uspostavu sustava za prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika" , bilo bi dobro da u skupini društvenih /sigurnosnih pokazatelja imamo i sljedeći: Uspostavljen sustav postupanja u različitim kriznim situacijama -umjesto apsolutnog pokazatelja koji se odnosi na "ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane" , razmisliti o o relativnom pokazatelju (postotak zaposlenih u djelatnostima pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane u ukupnom broju zaposlenih). - razmisliti o razdvajanju stalno zaposlenih i sezonski/privremeno zaposlenih - uvesti pokazatelj "Udio broja stranih radnika u ukupnom broju zaposlenih", što može biti važan pokazatelj društvene održivosti turizma	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete sve relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja i znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.
49	ZORAN SAMBOL	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI	A gdje su novci u pitanju kao pokazatelj? Gdje je dobit nakon oporezivanja i reinvesticije?	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Predmetni prijedlog je obuhvaćen ekonomskim pokazateljima

50	BRANKA PEURAČA	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika ni u kom slučaju ne predstavlja pokazatelj iz područja zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom jer počiva na premisi da zadovoljstvo lokalnog stanovništva raste s brojem turističkih noćenja, što nije točno. Umjesto broja noćenja, u pokazatelje treba uključiti postojanje i kvalitetu procedura za sudjelovanje lokalne zajednice u odlučivanju u donošenje odluka relevantnih za lokalni turizam (npr. o prekoračenju buke, o lokacijama namijenjenima za određene djelatnosti i sl.), posebice kada je riječ o sudjelovanju onih dionika koji nemaju koristi od turističkih djelatnosti. Na primjer: Pokazatelj: Definirani i javno dostupni mehanizmi te uspostavljena i funkcionirajuća tijela za komunikaciju i suradnju s građanima. Objašnjenje: Ti mehanizmi osiguravaju, a tijela su na lokalnoj razini odgovorna za: a) donošenje strategija za osiguranje poštovanja ljudskih prava stanovnika koje prekomjerni turizam ugrožava (npr. prava na zdravlje i zdrav okoliš, obiteljski život i privatnost); b) pravovremeno i transparentno informiranje javnosti o planiranim aktivnostima ili promjenama koje utječu na svakodnevni život (npr. o manifestacijama, vrsti koncesije/djelatnosti i sl.) I to prije no što odluke budu donesene; c) zaprimanje pritužbi te formuliranje i upućivanje u procedure odluka kojima se na lokalnoj razini osigurava zaštita ljudskih prava stanovnika sudjelovanje stanovnika kroz konzultacije i zborove građana, uz posebnu brigu za uključivanje onih koji nemaju koristi od turističkih djelatnosti.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelj je uvršten na popis obveznih pokazatelja.
51	ZORAN SAMBOL	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	A kako ćete osigurati "nepristranu anketu" kojom ćete saznati zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom?	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Navedeno će se dodatno razraditi metodološkim smjernicama.

52	PETRA POČANIĆ	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika	Broj turističkih noćenja nije pokazatelj zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom te ne može biti jedini obavezni pokazatelj za ovu temu.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature.
53	PETRA POČANIĆ	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika	Tekst: Povezanost sa ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals, u daljnjem tekstu: SDG) Prijedlog novog teksta: Povezanost s UN-ovim ciljevima održivog razvoja (Sustainable Development Goals, u daljnjem tekstu: SDG) Opći komentar: Pokazatelj nije povezan s SDG 11 (provjeriti pokazatelje za SDG 11) Napomena: Potrebno revidirati povezanost s Ciljevima kroz cijeli dokument te ukratko opisati na koji način je pojedini pokazatelj povezan s istim tj. doprinosi Cilju (često nije jasan odnos s targetima pojedinog SDG-a)	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom povezivanja s ciljevima, jedan pokazatelj može biti povezan s više ciljeva te je prilikom odabira povezanosti s ciljem uzet onaj koji je najoptimalniji.
54	ISTARSKA ŽUPANIJA	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika	- zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (Pokazatelj br. 1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika ZL-1) – DRUŠTVENI POKAZATELJ Turistička noćenja u stambenim zonama mogu biti jedino ekonomski pokazatelj, nikako društveni. Umjesto turističkih noćenja trebalo bi uzimati u obzir „broj turističkih kreveta (komercijalnih i nekomercijalnih) odnosno gustoća turističkih kreveta u stambenim zonama građevinskih područja na stotinu stalnih stanovnika“- obavezni indikator društvene održivosti (zadovoljstvo lokalnog stanovništva ZL-1), te bi trebalo provoditi ankete o zadovoljstvu sa lokalnim stanovništvom Prijedlog: Pokazatelj broj 1: „broj turističkih kreveta (komercijalnih i nekomercijalnih) odnosno gustoća kreveta u stambenim zonama građevinskih područja na stotinu stalnih stanovnika“- obavezni indikator društvene održivosti (zadovoljstvo lokalnog stanovništva ZL-1)	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na prijedlogu. Prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapacitete definirani su obavezni pokazatelji vezani uz korištenje prostora u destinaciji: Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica, Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene, Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja.

55	ISTARSKA ŽUPANIJA	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika	Pokazatelj broj 1. Broj turističkih kreveta na stotinu stalnih stanovnika društveni ZL-1-zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na prijedlogu. Prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapacitete definirani su obavezni pokazatelji vezani uz korištenje prostora u destinaciji: Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica, Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene, Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja.
56	PETRA POČANIĆ	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.2.1. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	U pokazatelje i/ili vrste podataka koji se koriste, uvrstiti i analizu online sentimenta, radi bojeg razumijevanja iskustava i zadovoljstva turista.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na prijedlogu. Sentiment na razini destinacije ne bi pružao relevantan podatak.
57	PETRA POČANIĆ	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.2.1. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	ACSI mjeri zadovoljstvo na širokoj i vrlo općenitoj razini, dok je zadovoljstvo turističkom destinacijom specifično i ovisi o specifičnim faktorima kao što su kulturne atrakcije, prirodne ljepote, gostoljubivost lokalnog stanovništva, sigurnost, kvaliteta smještaja, cijena usluga, upravljanje zaštitom okoliša itd., koji nisu uvijek adekvatno obuhvaćeni ACSI metodologijom, a utječu na ukupno iskustvo turista. Turisti u dolaze iz različitih dijelova svijeta, i njihova percepcija kvalitete i zadovoljstva može značajno varirati ovisno o kulturnim razlikama, što ACSI možda neće adekvatno odražavati te podaci generirani kroz ovakvu anketu ne pružaju uvid u iskustvo posjetitelja, a ni područja mogućeg napretka.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Smjernicama za provođenje istraživanja zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji opisan je način mjerenja i praćenja ovog pokazatelja u svim destinacijama na isti način u mjeri u kojoj je to moguće poštujući različitosti destinacija.

58	ISTARSKA ŽUPANIJA	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.2.1. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	Omjer količine komunalnog otpada po turističkom krevetu u odnosu na količine otpada po broju lokalnih stanovnika kućanstava u destinaciji (po osobi, po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najmanjeg i najvećeg opterećenja okolišni GO-1 - Gospodarenje otpadom	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće. Smjernicama za provođenje istraživanja zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji opisan je način mjerenja i praćenja ovog pokazatelja u svim destinacijama na isti način u mjeri u kojoj je to moguće poštujući različitosti destinacija.
59	ISTARSKA ŽUPANIJA	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.2.1. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	- gospodarenje otpadom (Pokazatelj broj 7. Omjer količine komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u komercijalnom smještaju i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji kg tone po stanovniku, po godini ili po mjesecima) GO-1) OKOLIŠNI Komentar i prijedlozi: Omjer količine komunalnog otpada po turističkom krevetu izmjereno dvaput godišnje (u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja) u odnosu na količine otpada po broju lokalnih stanovnika kućanstava u destinaciji izmjereno dvaput godišnje (u periodima najmanjeg i najvećeg opterećenja) Prijedlog: "Omjer količine komunalnog otpada po turističkom krevetu u odnosu na količine otpada po broju lokalnih stanovnika kućanstava u destinaciji (po osobi, po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najmanjeg i najvećeg opterećenja okolišni GO-1 - Gospodarenje otpadom"	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Isto je obuhvaćeno zasebnim pokazateljem. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.
60	PETRA POČANIĆ	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.3. Pristupačnost destinacije	Nadograditi obavezne pokazatelje: - Zadovoljstvo osoba s invaliditetom boravkom u destinaciji (dizajnirati adekvatnu anketu za provedbu istraživanja, na godišnjoj razini) - Broj pristupačnih kreveta u komercijalnom smještaju	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom Pravilnika udio pristupačnih kreveta obuhvaćen je specifičnim pokazateljem

61	ZORAN SAMBOL	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.3. Pristupačnost destinacije	To što vi nazivate destinacijom je naše mjesto, naš grad i naša domovina. Promijenite naziv, vrijeđate građane.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Pojam destinacije definiran je odredbama Zakona o turizmu s ciljem da se omogući izrada izračuna prihvatnih kapaciteta i planova upravljanja za područja koja obuhvaćaju područja više jedinica lokalne samouprave uzimajući u obzir strateške dokumente koji su definirali rivijeru, kraj, područje, otok, klaster i druge prepoznate turističke cjeline.
62	PETRA POČANIĆ	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.3.1 Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	SDG 8, 11: opis je kopiran iz "Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima (SPD-2)" te nije adekvatan za ovaj pokazatelj	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom pravilnika udio atrakcija (lokaliteta) informacijski pristupačnih osobama s osjetilnim invaliditetom je jedan od podpokazatelja.
63	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.3.1 Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	Pod obilježja pokazatelja u djelu „Opis i svrha“ navodi se: „Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s motoričkim ili osjetilnim invaliditetom, pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti (za osobe s tjelesnim invaliditetom) i pristupačnost in-situ informacija za osobe s osjetilnim oštećenjima.“ Fizička pristupačnost ne bi se trebala odnositi samo na osobe s motoričkim oštećenjima zdravlja. Dok su fizičke prepreke lako uočljive i samorazumljive u odnosu na osobe s motoričkim oštećenjima zdravlja, one koje omogućuju autonomno i sigurno kretanje osoba s osjetilnim oštećenjima primjerice slijepih i slabovidnih osoba se sastoje se od specifičnih fizičkih intervencija koje se realiziraju dodavanjem primjerice taktilnih signalizacija na gazištima, reljefnih karti, itd. Predmetne intervencije ujedno predstavljaju i mjere opreza i sigurnosti za dobrobit osoba s oštećenjem vida. Prijedlog izmjene: „Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Izmijenjeno je u prijedlogu Pravilnika.

oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.“

Mišljenja sam da bi u „Obilježjima pokazatelja“ u dijelu „Opis i svrha“ trebale biti obuhvaćene i osobe s intelektualnim teškoćama kojima su također važne informacije u njima pristupačnim oblicima (lako razumljive informacije). Pristupačna informacija je i informacija koja se pruža jednostavnim i kratkim rečenicama, bez korištenja kratica i žargona, riječi popraćene slikovnim prikazom. Zbog navedenog korišten je termin „osobama s invaliditetom“ i izostavljene osobe s motoričkim ili osjetilnim invaliditetom.

Ono se nadovezuje na „Podpokazatelji“ :

- „- udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s tjelesnim invaliditetom
- udio atrakcija (lokaliteta) informacijski pristupačnih osobama s osjetilnim invaliditetom“. “

Prijedlog izmjene:

- „- udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s invaliditetom“
- „-udio atrakcija (lokaliteta) informacijski i komunikacijski pristupačnih osobama s invaliditetom.“

64	PETRA POČANIĆ	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.4. Sigurnost destinacije	Iz specifičnih u obavezne pokazatelje dodati: - Ukupan broj kaznenih djela i prekršaja prijavljenih policiji po mjesecima - Broj prometnih nesreća sa smrtnim ishodom na 1000 noćenja (turista i lokalne zajednice) Dodatni mogući pokazatelji: - Broj vatrogasnih intervencija - Broj intervencija HGSS-a i Službe traganja i spašavanja na moru - Udio smrtnih ishoda u intervencijama HGSS-a i Službe traganja i spašavanja na moru (%) - Udio vatrogasnih intervencija koje su spriječile širenje požara (%) (definirati širenje požara - površina, blizina naselja, obustava prometa, struje, vode i slično) - Udio marketinških ulaganja u kampanje usmjerene na prevenciju požara (%) - Udio marketinških ulaganja u kampanje usmjerene na prevenciju nezgoda u prirodi i na moru (%) - Udio marketinških ulaganja u kampanje usmjerene na sprječavanje prometnih nesreća (%) - Broj prijavljenih slučajeva krađe i pokušaja krađe od strane turista	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.
65	ZORAN SAMBOL	1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.4. Sigurnost destinacije	Jeste li kao parametre sigurnosti destinacije uzeli a) broj podmetnutih požara, b) broj automobilskih nesreća sa smrtnim ishodom, c) broj migranata u nelegalnom prelasku granice, d) broj pomorskih nesreća sa smrtnim ishodom, e) zagađenje prirode uslijed ekoloških incidenata... a sve radi povećanog broja ljudi na prilično ograničenom prostoru?	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.
66	PETRA POČANIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI	Turizam nam ovisi o zdravlju morskih ekosustava. Potrebno je razviti set obaveznih i specifičnih indikatora koji se odnose na zaštitu istih.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.

67	BRANKA PEURAČA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI	U području okoliša nedostaju brojni relevantni pokazatelji, na primjer: 1. Dostupnost redovitih međunarodnih i međugradskih linija javnog prijevoza za dolaske i odlaske gostiju (spominje se kasnije u tekstu samo pristupačnost za osobe s invaliditetom, a pristupačnost javnim prijevozom je prikazana isključivo kroz postotak turista koji koriste određene vrste prijevoza). Pri tome se zaboravlja da i ljudi koji rade u turizmu moraju nekako doći do posla). 2. Dostupnost redovitih linija javnog prijevoza između lokacija na području jedinice lokalne samouprave te za prijevoz do i od susjednih mjesta. 3. Ukupna površina pješačkih zona na području jedinice lokalne samouprava	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.
68	MARIO ŠPADINA	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.1. Upravljanje vodnim resursima	Informacije o razini tehnologije sustava za obradu otpadnih voda u destinaciji, kao i o potencijalnom riziku od onečišćenja vodnih/morskih resursa, su kvalitativni opisi koji ne mogu procijeniti stvarne posljedice i učinak na okoliš, niti omogućiti razlučivanje sezonalnosti i utjecaja klimatskih promjena na destinaciji. Za kvantitativnu i stvarnu procjenu utjecaja otpadnih voda tijekom turističke sezone, navedeni pokazatelj treba dodatno uključivati kontinuirano praćenje ispusta tretiranih voda bilo kojeg stupnja, kao i procjene učinka na okoliš. Takav sustav mora često generirati pouzdane podatke te je nužno provoditi periodičnu evaluaciju stanja destinacije. Neovisno o stupnju obrade otpadnih voda poslovnih subjekata te rezultirajućem mikrobiološkom i biokemijskom sastavu ispuštenih voda, te vode su i dalje abnormalna pojava u kontekstu prosječnog stanja vodnog ekosustava. Neke od pojava su povećana eutrofikacija, disperzija sedimentata, itd. Iz tog razloga nužno je dodatno pratiti i konačne promjene morskog okoliša (ili bilo kojeg drugog vodnog tijela).	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Predloženi elementi su preopsežni za opis navedenog pokazatelja. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature i trenutna dostupnost podataka.

69	PETRA POČANIĆ	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.1. Upravljanje vodnim resursima	Iz specifičnih u obavezne prebaciti: - Propisi za postavljanje, održavanje i ispitivanje ispusta iz septičkih jama i sustava za pročišćavanje otpadnih voda i dokazi o njihovoj provedbi Dodatni: - Plan smanjenja potrošnje vode	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom Pravilnika obuhvaćen je optimalan skup obveznih pokazatelja.
70	PETRA POČANIĆ	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.1.1. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom vode općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju)	Prijedlog naziva indikatora: "Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju)" Dodatni komentar: Nije jasna povezanost s Ciljevima 3 i 11 i njihovim targetima i indikatorima.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru.
71	ISTARSKA ŽUPANIJA	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.1.1. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom vode općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju)	"Omjer potrošnje vode po turističkom krevetu s potrošnjom vode lokalnog stanovništva destinacije (po osobi; po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja okolišni UVR-1 - Upravljanje vodnim resursima"	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom Pravilnika metodološkim tablicama predmetni prijedlog je obuhvaćen u izračunu.

72	ISTARSKA ŽUPANIJA	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.1.1. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom vode općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju)	- upravljanje vodnim resursima (Pokazatelj broj 5. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom vode općeg stanovništva destinacije- po osobi po noćenju UVR-1) OKOLIŠNI Umjesto omjera potrošnje vode po noćenju u komercijalnom smještaju u odnosu na potrošnju vode općeg stanovništva destinacije trebalo bi stajati „Omjer potrošnje vode po turističkom krevetu s potrošnjom vode lokalnog stanovništva u kućanstvima destinacije (po osobi; po noćenju)- okolišni (UVR-1 - Upravljanje vodnim resursima) Što je to „opće stanovništvo destinacije“? Pod što ubrajamo potrošnju „stanovništva-turista u destinaciji koje noće turistički u nekomercijalnom smještaju?“ Kako ćemo brojati potrošnju turista u nekomercijalnom smještaju, koji nikako nisu i ne mogu biti „lokalno stanovništvo“ niti „opće stanovništvo“ destinacije. Prijedlog Indikatora broj 5.: Omjer potrošnje vode po turističkom krevetu s potrošnjom vode lokalnog stanovništva destinacije (po osobi; po krevetu) izmjereno dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja okolišni UVR-1 - Upravljanje vodnim resursima	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literatura.

73	MARIO ŠPADINA	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.2. Gospodarenje otpadnim vodama	Informacije o razini tehnologije sustava za obradu otpadnih voda u destinaciji, kao i o potencijalnom riziku od onečišćenja vodnih/morskih resursa, predstavljaju kvalitativne opise koji ne mogu procijeniti stvarne posljedice i učinak na okoliš niti omogućiti razlučivanje sezonalnosti i utjecaja klimatskih promjena na destinaciji. Za kvantitativnu i stvarnu procjenu utjecaja otpadnih voda tijekom turističke sezone, navedeni pokazatelj treba dodatno uključivati kontinuirano praćenje ispusta tretiranih voda bilo kojeg stupnja, kao i procjene učinka na okoliš. Takav sustav mora često generirati pouzdane podatke te je nužno provoditi periodičnu evaluaciju stanja destinacije. Neovisno o stupnju obrade otpadnih voda poslovnih subjekata te rezultirajućem mikrobiološkom i biokemijskom sastavu ispuštenih voda, te vode su i dalje abnormalna pojava u kontekstu prosječnog stanja vodnog ekosustava. Neke od posljedica su povećana eutrofikacija, disperzija sedimenata itd. Iz tog razloga nužno je dodatno pratiti i konačne promjene morskog okoliša (ili bilo kojeg drugog vodnog tijela). Prijedlog je kontinuirano svakodnevno generirati podatke o stanju vodnog tijela te provoditi evaluaciju stanja destinacije jednom godišnje.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literatura te trenutna dostupnost podataka.

74	MARIO ŠPADINA	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.2.1. Udio otpadnih voda destinacije tretiranih do najmanje sekundarne razine prije ispuštanja	Informacije o opterećenju sustava za obradu otpadnih voda u destinaciji, kao i o potencijalnom riziku od onečišćenja vodnih/morskih resursa, su kvalitativni opisi koji ne mogu procijeniti stvarne posljedice i učinak na okoliš, niti omogućiti razlučivanje sezonalnosti i utjecaja klimatskih promjena na destinaciji. Za kvantitativnu i stvarnu procjenu utjecaja otpadnih voda tijekom turističke sezone, navedeni pokazatelj treba dodatno uključivati kontinuirano praćenje ispusta tretiranih voda bilo kojeg stupnja, kao i procjene učinka na okoliš. Takav sustav mora generirati provjerljive podatke i to frekventno te je nužno provoditi periodičnu evaluaciju stanja destinacije. Nadalje, time će se omogućiti proaktivni pristup i uočavanje mikrotrendova s ciljem pravovremenog ograničavanja neželjenih trendova. Prijedlog je kontinuirano svakodnevno generirati podatke o stanju vodnog tijela te provoditi evaluaciju stanja destinacije jednom godišnje.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Predloženi elementi su preopsežni za opis predmetnog pokazatelja. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature i trenutna dostupnost podataka.
75	PETRA POČANIĆ	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.3.1. Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (kg /tone/ po stanovniku, po godini ili po mjesecima)	Prijedlog: - Omjer količine komunalnog otpada po turističkom noćenju u odnosu na količinu otpada koju generira stalno stanovništvo destinacije (kg/tone po stanovniku, po mjesecima) Iz specifičnih u obavezne prebaciti; - Udio komunalnog otpada iz turističkih djelatnosti u odnosu na ukupni komunalni otpad destinacije Dodatni: - Udio otpada koji završava na odlagalištima (%) - Otpad od hrane (t) - Plan smanjenja nastanka komunalnog otpada	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom Pravilnika obuhvaćen je optimalan skup obveznih pokazatelja.
76	PETRA POČANIĆ	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.4. Zaštitabiorazolikosti	Razviti set obaveznih i specifičnih indikatora koji se odnose na zaštitu morskih ekosustava.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.

77	MARIO ŠPADINA	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.4. Zaštitabioraznolikosti	Zaštićena područja čine samo mali dio okoliša koji se eksploatira u svrhe turizma. Nužno je definirati proširenje ranjivih područja svake destinacije zbog antropogenog i klimatskog utjecaja.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom Pravilnika obuhvaćen je optimalan skup obveznih pokazatelja.
78	PETRA POČANIĆ	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.4. Zaštitabioraznolikosti	Iz specifičnih u obavezne prebaciti: - Razvijen sustav za zaštitu prirodne i kulturne baštine i lokaliteta Prijedlog za dodatne obavezne (odnosi se na destinacije na obali): - Omjer duljine plaža uređenih prema načelima održivosti u ukupnoj duljini plaža - Duljina obale u prirodnom stanju (km)	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom Pravilnika obuhvaćen je optimalan skup obveznih pokazatelja.
79	TERRA HUB	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.5. Održivoupravljanjeenergijom	Uvesti kriterij udjela energije proizvedene iz lokalnih obnovljivih izvora u finalnoj potrošnji odnosno proizvodnje za vlastite potrebe.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom Pravilnika obuhvaćen je optimalan skup obveznih pokazatelja.
80	PETRA POČANIĆ	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.5.1. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom električne energije općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju)	Prijedlog izmjene: Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije Prijedlog dodatnih: - Potrošnja energije per capita (uz raččlambu na energente) - Udio energije iz obnovljivih izvora (uz raččlambu na pojedine vrste smještaja)	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor. Promijenjen je naziv pokazatelja. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.

81	ISTARSKA ŽUPANIJA	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.5.1. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom električne energije općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju)	Omjer potrošnje električne energije po turističkom krevetu s potrošnjom električne energije lokalnog stanovništva destinacije (po osobi, po krevetu) izmjeren dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja okolišni - klima UEN-1 - Održivo upravljanje energijom	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor. Promijenjen je naziv pokazatelja, te je prilagođena metodologija izračuna pokazatelja.
82	ISTARSKA ŽUPANIJA	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.5.1. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom električne energije općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju)	- održivo upravljanje energijom (Pokazatelj broj 9. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u komercijalnom smještaju s potrošnjom električne energije općeg stanovništva destinacije (po osobi; po noćenju UEN-1) OKOLIŠNI KLIMA Komentar i prijedlozi: Umjesto omjera potrošnje vode po noćenju u komercijalnom smještaju u odnosu na potrošnju energije općeg stanovništva destinacije trebalo bi stajati „Omjer potrošnje električne energije po turističkom krevetu i prijavljenim turističkim noćenjima u odnosu s potrošnjom električne energije lokalnog stanovništva u kućanstvima destinacije (po osobi; po noćenju)- okolišni (UVR-1 - Upravljanje vodnim resursima) Što je to „opće stanovništvo destinacije“? Pod što ubrajamo potrošnju „stanovništva-turista u destinaciji koji noće turistički u nekomercijalnom smještaju?“ Kako ćemo brojati potrošnju turista u nekomercijalnom smještaju, koji nikako nisu i ne mogu biti „lokalno stanovništvo“ niti „opće stanovništvo“ destinacije. Prijedlog: Omjer potrošnje električne energije po turističkom krevetu s potrošnjom električne energije lokalnog stanovništva destinacije (po osobi, po krevetu) izmjeren dvaput godišnje u periodima najvećeg i najmanjeg opterećenja okolišni - klima UEN-1 - Održivo upravljanje energijom	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor. Promijenjen je naziv pokazatelja, te je prilagođena metodologija izračuna pokazatelja.

83	MARIO ŠPADINA	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.6.1. Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	Kod postavljanja pokazatelja za turističke destinacije, potrebno je uzeti u obzir hidromorfološku raznolikost i raznolikost biosfere te postaviti specifične kriterije za svaku destinaciju zasebno.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Predmetno je obrađeno u strateškim, planskim ili programskim dokumentima koji integriraju koncept prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika destinacije.
84	PETRA POČANIĆ	2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 2.6.1. Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	Raščlaniti na dva pokazatelja: (1) Uspostavljen sustav za procjenu utjecaja, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama (2) Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Predmetno je obrađeno u strateškim, planskim ili programskim dokumentima koji integriraju koncept prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika destinacije te je prijedlogom Pravilnika obuhvaćen optimalan skup obveznih pokazatelja.
85	ISTARSKA ŽUPANIJA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 3. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA EKONOMSKE ASPEKTE ODRŽIVOSTI	- poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu Komentar i prijedlozi tu se mogu gledati noćenja i turistički promet u komercijalnom smještaju u T (ugostitelji) i S zonama (ugostitelji) jer se radi o EKONOMSKOM pokazatelju a ne društvenom.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Jedan pokazatelj se može odnositi na više područja održivosti.
86	ISTARSKA ŽUPANIJA	3. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA EKONOMSKE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 3.1.2. Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	Prosječan broj noćenja turista u destinaciji ekonomski TP-2-Turistički promet	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literatura.
87	PETRA POČANIĆ	3. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA EKONOMSKE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 3.2.1. Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Bilo bi korisno pratiti udio izravno zaposlenih u turizmu, kao i neizravno zaposlenih tj. onih koji značajne prihode generiraju od turizma, u odnosu na ukupan broj zaposlenih, a kako bi bila jasnija slika o ovisnosti stanovništva o turizmu.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Kao izvor podataka u odgovarajućim pokazateljima za radnu snagu koristi će se podatci HZMO-a koji omogućuju praćenje zaposlenosti na razini destinacije neovisno o sjedištu gospodarskog subjekta.

88	ISTARSKA ŽUPANIJA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 4. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE	Promijeniti indikator 4.2.1. Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom i indikator broj 16. iz Priloga III. Pravilnika: 16 Broj turističkih kreveta po hektaru izgrađenog građevinskog područja (gustoća turističkih kreveta u S zonama i T zonama) prostorni/upravljanje OUD-1- Održivo upravljanje destinacijom Dodati indikatore prostorne održivosti pod 4.3, 4.3.1. i dodati indikator broj 17 u Prilog III. Pravilnika: 17 Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi Prostorni/upravljanje SOUP-1 Održivo upravljanje prostorom Dodati indikatore prostorne održivosti pod 4.4, 4.4.1. i dodati indikator broj 18 u Prilog III. Pravilnika: 18 Broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS Prostorni/upravljanje SOUP-2 Održivo upravljanje prostorom	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta definirani su obavezni pokazatelji vezani uz korištenje prostora u destinaciji: udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica, maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene, mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja.

89	ISTARSKA ŽUPANIJA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 4. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE	Nije predviđen niti jedan obvezni adekvatni indikator! Status implementacije aktivnosti iz Plana upravljanja destinacijom pogrešno je naveden kao indikator prostorne održivosti umjesto broja kreveta po hektaru i broja stanovnika po hektaru izgrađenog područja. Komentar i prijedlozi: Da se predvide indikatori prostorne održivosti a to su „broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS u odnosu na broj stanovnika po hektaru izgrađenog građevinskog područja“. Predlažemo i detaljnije raščlaniti komercijalni smještaj prema smještajnoj strukturi na turističke krevete u Turističkim zonama (T zone) i turističke krevete u stambenim zonama (S zone), jer bi se na taj način dobila realnija slika stanja u prostoru na određenom području. Nikako se ne bi trebalo uzimati u obzir samo komercijalni smještaj iz razloga što su zakonom jasno definirani turistički kreveti koji su dužni plaćati turističku pristojbu, a nisu kategorizirani i o kojim a postoji lako dostupna baza podataka i evidencija u sustavu eVisitor-nekomercijalni turistički smještaj u stambenim zonama, po krevetu. U republici Hrvatskoj se 666.645 osnovnih turističkih kreveta nalazi u nekomercijalnom smještaju, i ti kapaciteti nisu i ne mogu biti u indikatorima prikazani kao „stanovništvo destinacije“ jer se radi o čistim turističkim kapacitetima i turistima/privremenim posjetiteljima u destinaciji. Takvi nekategorizirani turistički kapaciteti predstavljaju direktnu konkurenciju iznajmljivačima u kategoriziranim objektima u domaćinstvima, a koji za razliku od nekomercijalnog smještaja u tim istim stambenim zonama plaćaju sva davanja po krevetima i goste prijavljuju u sustav eVisitor.	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS.

90	PETRA POČANIĆ	4. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.1. Turističkinfrastruktura	Dodatni: Udio javne površine u povijesnim jezgama koju zauzimaju ugostiteljski objekti	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom Pravilnika obuhvaćen je optimalan skup obveznih pokazatelja.
91	ISTARSKA ŽUPANIJA	4. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.2. Održivoupravljanjedestinacijom	Nedostaju adekvatni pokazatelji prostorne održivosti. Valja premjestiti iz specifičnih u obavezne indikatore sa fokusom na broj kreveta a ne samo noćenja u komercijalnom smještaju: Izmijeniti: 4.2.1. Broj turističkih kreveta po hektaru izgrađenog građevinskog područja (gustoća turističkih kreveta u S zonama i T zonama) prostorni/upravljanje OUD-1- Održivo upravljanje destinacijom Dodati pokazatelje prostorne održivosti: 4.3.1. Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi Prostorni/upravljanje SOUP-1 Održivo upravljanje prostorom 4.4.1. Broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS Prostorni/upravljanje SOUP-2 Održivo upravljanje prostorom	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS.
92	ISTARSKA ŽUPANIJA	4. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.2. Održivoupravljanjedestinacijom	Izmijeniti: 4.2.1. Broj turističkih kreveta po hektaru izgrađenog građevinskog područja (gustoća turističkih kreveta u S zonama i T zonama) prostorni/upravljanje OUD-1- Održivo upravljanje destinacijom Dodati pokazatelje prostorne održivosti: 4.3.1. Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi Prostorni/upravljanje SOUP-1 Održivo upravljanje prostorom 4.4.1. Broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS Prostorni/upravljanje SOUP-2 Održivo upravljanje prostorom	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS. Prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapacitete definirani su obavezni pokazatelji vezani uz korištenje prostora u destinaciji: Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica, Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene, Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja.

93	ISTARSKA ŽUPANIJA	4. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.2.1. Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom	Izmijeniti: 4.2.1. Broj turističkih kreveta po hektaru izgrađenog građevinskog područja (gustoća turističkih kreveta u S zonama i T zonama) prostorni/upravljanje OUD-1- Održivo upravljanje destinacijom Dodati pokazatelje prostorne održivosti: 4.3.1. Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi Prostorni/upravljanje SOUP-1 Održivo upravljanje prostorom 4.4.1. Broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS Prostorni/upravljanje SOUP-2 Održivo upravljanje prostorom	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS.

94	ISTARSKA ŽUPANIJA	4. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.2.1. Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom	Potpuno nebitni indikator za PROSTORNU održivost. Status implementacije aktivnosti iz Plana upravljanja destinacijom pogrešno je naveden kao indikator prostorne održivosti umjesto broja kreveta po hektaru i broja stanovnika po hektaru izgrađenog područja. Komentar i prijedlozi: Da se predvide indikatori prostorne održivosti a to su „broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS u odnosu na broj stanovnika po hektaru izgrađenog građevinskog područja“ Po mogućnosti bi bilo možda dobro i detaljnije raščlaniti komercijalni smještaj prema smještajnoj strukturi na turističke kreveta u Turističkim zonama (T zone) i turističke krevete u stambenim zonama (S zone), jer bi se na taj način dobila realnija slika problema u prostoru na određenom području. Nikako ne uzimati u obzir samo komercijalni smještaj iz razloga što su zakonom jasno definirani turistički kreveti koji su dužni plaćati turističku pristojbu, a nisu kategorizirani i o kojim a postoji lako dostupna evidencija u sustavu eVisitor- nekomercijalni turistički smještaj u stambenim zonama, po krevetu (666.645 osnovnih turističkih kreveta nalazi se u nekomercijalnom smještaju, i ti kapaciteti nisu i ne mogu biti u indikatorima prikazani kao „stanovništvo destinacije“ jer se radi o čistim turističkim kapacitetima i turiaistima/privremenim posjetiteljima u destinaciji, koji predstavljaju direktnu konkurenciju iznajmljivačima u kategoriziranim objektima, a koji za razliku od nekomercijalnog smještaja u tim istim stambenim zonama, plaćaju sva davanja po krevetu i sve goste prijavljuju u eVisitor)	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS. Prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapacitete definirani su obavezni pokazatelji vezani uz korištenje prostora u destinaciji: Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica, Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene, Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja.
95	HRVATSKA UDRUGA TURIZMA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, Prilog IV.	U specifične pokazatelje uvrstiti pokazatelje gustoće (broja) svih kreveta po hektaru građevinskog područja, kao i pokazatelj udjela građevinskih područja u ukupnoj površini jedinice lokalne samouprave kao elementi kontrole smislenog prostornog planiranja; Kao jedan od ključnih relativnih pokazatelja nedostaje „Broj kreveta po hektaru“ (komercijalnih i nekomercijalnih kreveta), kojim se definira	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U obavezne pokazatelje dodan je pokazatelj Broj ostvarenih noćenja u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS. Prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapacitete definirani su obavezni pokazatelji vezani uz korištenje prostora u destinaciji: Udio stambenih

iskorištenost prostora
Uvesti novi pokazatelj „Površina neizgrađenog građevinskog područja na području pojedine JLS s procjenom broja novih stambenih jedinica / postelja“ – cilj da vidimo potencijalno novo opterećenje na prostor koje se može dogoditi uz postojeću regulativu (kao što je u metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta)

Predložimo novi pokazatelj udjela poduzeća koja se bave turizmom u ukupnim porezima i davanjima prema državi/lokalnoj zajednici na području obuhvata (u odnosu na poreze i davanja koje uplaćuju ostali dionici)

- Specifični pokazatelj 5.

Promjena broja stanovnika u zadnjih pet godina u odnosu na promjenu broja noćenja – navesti da se radi o noćenjima u komercijalnom i

nekomercijalnom smještaju

- Specifični pokazatelj 18. Udio otpadnih voda od noćenja turista u komercijalnoj

smještajnoj djelatnosti – dodati i za „nekomercijalne“ kako i piše u obrazloženju u točki „2.2.2.

Udio otpadnih voda od noćenja

turista u komercijalnoj i nekomercijalnoj smještajnoj

djelatnosti“

- Specifični pokazatelj 21. Udio komunalnog otpada iz turističkih

djelatnosti u odnosu na ukupni komunalni otpad destinacije –

pojasniti da nekomercijalni smještaj ulazi u navedeno

- Specifični pokazatelj 32. Stopa popunjenosti u komercijalnim smještajnim kapacitetima –

dodati i nekomercijalni smještaj

- Specifični Pokazatelj 37. Udio poduzeća u području I

Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

koja su u pretežitom domaćem vlasništvu – ako ćemo računati

ovakve pokazatelje onda računati udio obiteljskog

smještaja i nekomercijalnog smještaja u pretežito domaćem

vlasništvu da dobijemo potpunu sliku.

- Prije izračuna pokazatelja 40. Postotak nedomicilnih radnika

zaposlenih u području I Djelatnost pružanja smještaja te

pripreme i usluživanja hrane napraviti izračune broja nezaposlenih na području JLS

koji aktivno traže posao i broja nezaposlenih koji imaju

kvalifikacije za rad u turizmu

- Specifičan cilj 46. Broj ostvarenih noćenja u komercijalnom smještaju po

hektaru izrađenog građevinskog

jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica, Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene, Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja.

			područja JLS – dodati nekomercijalni tj. uskladiti s točkom 4.3.2. Broj ostvarenih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (SOUP-2)		
96	MAJA KRIŠTAFOR	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI	U pokazatelje održivosti uključiti i podatke o stranim radnicama i radnicima. Uključiti i pokazatelje koji se tiču integracije stranih radnica i radnika kao i poštivanja njihovih radnih prava. Primjerice: - Udio stranih radnika s ugovorom na određeno vrijeme - Udio stranih radnika s ugovorom na neodređeno vrijeme - Udio stranih radnika sa sezonskim ugovorima - Ukupni indeks zadovoljstva radnim uvjetima - Udio stranih radnika koji govore službeni jezik destinacije - Udio stranih radnika koji ne govore službeni jezik destinacije, ali su pohađali tečaj jezika - Udio stranih radnika koji su suočeni s problemima u komunikaciji na radnom mjestu zbog jezične barijere - Udio gospodarskih subjekata u turizmu koji su osigurali programe integracije - Udio programa integracije koji su financirani iz javnih sredstava - Udio programa integracije koji su financirani iz privatnih sredstava - Udio stranih radnika koji su sudjelovali u programu integracije - Udio gospodarskih subjekata u turizmu koji su razvili vlastite programe integracije - Udio gospodarskih subjekata u turizmu koji surađuju s lokalnim organizacijama na provedbi programa integracije - Udio gospodarskih subjekata u turizmu koji nude jezične tečajeve svojim stranim radnicima itd.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.

97	PETRA POČANIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI	Potrebno je detaljno pratiti i izvještavati o broju i strukturi stranih radnika u destinaciji te to uključiti u pokazatelje održivosti. Obzirom na problem integracije stranih radnika s kojim se Hrvatska susreće, te na mogućnost kršenja radničkih i ljudskih prava kad su u pitanju strani radnici, potrebno je dodati set pokazatelja koji se odnosi na ovu problematiku. Npr. - Udio stranih radnika (po zemlji dolaska) - Udio destinacija s razvijenom politikom integracije stranih radnika - Udio destinacija s razvijenim planom integracije stranih radnika - Udio stranih radnika u turizmu koji sudjeluju u programu integracije - Udio domaćih radnika u turizmu koji sudjeluju u programu integracije - Udio gospodarskih subjekata u turizmu koji zapošljavaju stranu radnu snagu - Udio gospodarskih subjekata u turizmu koji imaju politiku integracije stranih radnika - Udio gospodarskih subjekata u turizmu koji imaju razvijen program integracije stranih radnika - Udio stranih radnika u turizmu koji su prošli obuku o radnim pravima i obvezama - Udio stranih radnika u turizmu koji imaju pristup mehanizmima za prijavu nepravilnosti - Zadovoljstvo stranih radnika itd.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.
98	PETRA POČANIĆ	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	U pokazatelje i/ili vrste podataka koji se koriste, uvrstiti i analizirati online sentimenta.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na prijedlogu. Sentiment na razini destinacije ne bi pružao relevantan podatak.

99	PETRA POČANIĆ	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1.1. Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva	Anketu je potrebno strukturirati na način da je moguće ispitati kako turizam utječe na različite aspekte života (ekonomske prilike, kvaliteta infrastrukture, dostupnost usluga, sigurnost, društveni i kulturni utjecaj, okolišni, uključenost u donošenje odluka koje se odnose na turizam itd). Pokazatelji 1-4 su dosta redundantni, npr. "Udio stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma" govori i o "Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva". Potrebno je ove pokazatelje dodatno razraditi i regrupirati.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Predmetno će biti adresirano u Smjernicama za provođenje istraživanja zadovoljstva lokalnog stanovništva.
100	ZORAN SAMBOL	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1.1. Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva	Prilično jednodimenzionalno procjenjujete "Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva". Molim, razmotrite to sa stajališta skupih stambenih kvadrata jer umjesto za stambene svrhe služe isključivo za masovni turizam. Onda u jednom trenutku građani nemaju dostatan broj liječnika u ambulantom obiteljske medicine jer mladi liječnici ne mogu sebi osigurati pristojan stan, a time i normalan nastavak karijere. Stoga liječnici odlaze. No ne samo i liječnici, odlaze i medicinske sestre, odlaze svi koji nešto znaju raditi jer ih je "turizam pojeo". Time društvo u Hrvatskoj postaje takovo kako se u Hrvatskoj više ne može naći raznosac pošte, medicinska sestra, legalan obrtnik stolar... Jer jednostavno kvaliteta života je takva da je sve teže vidjeti Hrvata (građanina Hrvatske) koji će pomagati rast društva, jer je "turist" iznad svega. Gdje nam odlaze studenti nakon 1. lipnja kada ih izgone iz studentskih domova?	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Predloženo nije predmet ovoga Pravilnika.
101	PETRA POČANIĆ	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1.2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Uz Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom i Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom, dodati i Zadovoljstvo radnica i radnika u turizmu	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Djelomično obuhvaćeno anketom o zadovoljstvu lokalnog stanovništva.

102	ZORAN SAMBOL	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.1.4. Udio stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma	Koliko često i na koji način ćete anketirati građane (stanovnike)? Tko jamči anonimnost i ispravnost anketa? Koliko je ovaj Murterin bio pod stresom: https://sibenski.slobodnadalmaci ja.hr/sibenik/vijesti/crna- kronika/sokantan-video-iz- murtera-hodao-ulicom-i-pucao- iz-pistolja-u-zrak-ljudi-bjezali-u- panici-1407424	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Predmetno je adresirano u Smjernicama za provođenje istraživanja zadovoljstva lokalnog stanovništva i Smjernicama za provođenje istraživanja zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji.
103	PETRA POČANIĆ	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.3. Pristupačnost destinacije	Dodati: - Zadovoljstvo osoba s invaliditetom - Javno dostupne informacije o atrakcijama prilagođenih osobama s invaliditetom	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Obuhvaćeno metodološkim tablicama odabranog pokazatelja te Smjernicama za provođenje istraživanja zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji.

104	PETRA POČANIĆ	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.4. Sigurnost destinacije	Za temu sigurnosti potrebno je proširiti pokazatelj. Važno je integrirati intervencije traganja i spašavanja, opasnosti povezane s klimatskim promjenama (požari, toplinski valovi) te obzirom na porast broja biciklista (svih vrsta) indikatore koji će pokriti i tu kategoriju. - Broj intervencija HGSS-a i Službe traganja i spašavanja na moru - Udio smrtnih ishoda u intervencijama HGSS-a i Službe traganja i spašavanja na moru - Broj hitnih medicinskih intervencija povezanih s toplinskim valovima - Udio turističkih objekata s implementiranim mjerama za zaštitu od toplinskih valova - Udio turističkih destinacija s planom upravljanja rizicima od toplinskih valova - Postotak turista informiranih o rizicima toplinskih valova i preporučenim sigurnosnim mjerama - Broj vatrogasnih intervencija - Broj požara u blizini turističkih područja tijekom turističke sezone - Udio vatrogasnih intervencija koje su spriječile širenje požara (%) - Broj turista koji su napustili destinaciju zbog požara - Broj turista koji su evakuirano zbog požara - Udio turističkih destinacija s uspostavljenim planom upravljanja rizicima od požara - Udio marketinških ulaganja u kampanje usmjerene na prevenciju požara - Udio marketinških ulaganja u kampanje usmjerene na prevenciju nezgoda u prirodi i na moru - Udio marketinških ulaganja u kampanje usmjerene na informiranje o toplinskim valovima i preporučenim sigurnosnim mjerama - Broj prijavljenih slučajeva krađe i pokušaja krađe od strane turista	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.

105	MARIA ČRNAC ROCCO	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.4. Sigurnost destinacije	Potrebno je predvidjeti i pokazatelj koji će mjeriti opterećenost policijskoj osoblja van sezone i u tijeku sezone, obzirom da manji broj policajaca (na kopnu i na moru) direktno utječe na sigurnost zajednice. Na taj bi se način bolje i objektivnije mogao planirati rad i kapaciteti sigurnosnih službi.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.
106	BRANKA PEURAČA	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.4.2. Udio turista koji su uložili prigovor kod policije	Pokazatelj: Udio turista koji su uložili prigovor kod policije nije prikladan pokazatelj jer će biti evidentirani događaji koji uzrokuju veću štetu ili patnju, dok se manje neugodnosti neće prijavljivati policiji. Policijske postaje se nalaze u većim mjestima pa će turisti koji borave u manjem mjestu u mnogim slučajevima nezadovoljstva odustati od kontakta s policijom koji zahtijeva odlazak u drugo mjesto. Gosti će se u tom slučaju požaliti svojim domaćinima ili agenciji preko koje su doputovali, stoga bi šire definiran pokazatelj (umjesto predloženog o prigovoru policiji) dao točniju sliku.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.
107	PETRA POČANIĆ	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.4.4. Broj prometnih nesreća sa smrtnim ishodom na 1000 noćenja (turista i lokalne zajednice)	Obzirom na porast broja biciklista (svih vrsta - rekreativci, sportasi, putnici) te opasnosti u prometu zbog neadekvatne infrastrukture i neopreznih vozaca automobila, pratiti broj ozljeda i smrtnih ishod apovezanih s bicikliranjem.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. U metodološkim tablicama za svaki pokazatelj navedena je povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima.
108	PETRA POČANIĆ	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.4.5. Broj podnesenih prijava zbog buke uzrokovane turističkim aktivnostima	Pokazatelj nadograditi i pozivima/prigovorima kod policije (upitno je koliki postotak stanovništva zna da može prijaviti buku Drzavnom inspektoratu te na koji nacin se to cinu). Dobra je ideja u komentaru M.Č.Rocco da se razvije aplikacija za "prijavu" raznih nepravilnosti, a koja može biti dodatan izvor podataka za upravljanje održivošću destinacije. Takva aplikacija može biti jako koristan alat za uključivanje turista kao važnih dionika za poboljšanje održivosti destinacije te se kao takva može promovirati. Dakle, nema funkciju rješavanja prigovora već razumijevanja problematike kroz uključivanje turista.	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Izrađen je novi specifični pokazatelj Remećenje javnog reda i mira prouzrokovano turističkom aktivnošću.

109	MARIA ČRNAC ROCCO	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.4.5. Broj podnesenih prijava zbog buke uzrokovane turističkim aktivnostima	Potrebno je omogućiti automatsku prijavu buke i automatsku registraciju tih prijava (putem dežurnog telefona ili aplikacije na mobilnom telefonu) ukoliko se želi dobiti stvaran podatak o prijavama. Ukoliko se prekoračenje razine buke ili stvaranje bude nakon dozvoljenog radnog vremena želi prijaviti sanitarnoj inspekciji, ona radi samo ujutro dok se buka uglavnom događa u noćnim satima. Turistima nemogućnost prijave odnosno hodanje od "vratiju do vratiju" kviri dojam destinacije, a domicilnom stanovništvu koji živi i radi u destinaciji nepotrebnu frustraciju. Zbog toga se vrlo često prijave šalju uglavnom mailom ili telefonskim pozivima u JLS, no one nemaju obavezu bilježenja prijava.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Navedeno nije predmet ovoga pravilnika.
110	BRANKA PEURAČA	1. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI, 1.4.5. Broj podnesenih prijava zbog buke uzrokovane turističkim aktivnostima	Čitava je cjelina 1.4.5. preusko definirana jer je fokus na prijavama, tj. na situacijama u kojima je do neželjene buke već došlo dok u potpunosti izostaje dimenzija prevencije. Potrebno je među pokazatelje uključiti aktivnosti i mehanizme kojima će se spriječiti da to neželjene buke uopće dođe, kao što su dokumenti o trenutnom stanju i planovi za poboljšanje (npr. jesu li izrađeni dokumenti: karta buke, elaborat o smanjenju neželjene buke, planovi i strategije za upravljanje bukom i sl.). Osim toga, buka se ne prijavljuje samo navedenim institucijama, već i policiji i komunalnom redarstvu i turističkim zajednicama, agencijama koje su goste dovele i onima koji ih ugošćuju. I na kraju, no ne i manje važno, hrvatski građani nisu upoznati sa svojim pravima u slučajevima neželjene buke, a informacijedostupne koje bi na različitim jezicima i na jasan način uputile turiste kome se trebaju žaliti u slučaju neželjene buke ne postoje. Tako da praćenje ovog pokazatelja bez prethodno uspostavljenih transparentnih mehanizama informiranja o pravima glede neželjene buke neće dati pravu sliku.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Predloženo nije predmet ovoga pravilnika, uređeno Zakonom o zaštiti od buke.

111	PETRA POČANIĆ	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE	Potrebno razviti set indikatora koji se odnose na utjecaj na morske resurse.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. Prijedlogom Pravilnika obuhvaćen je optimalan skup obveznih pokazatelja.
112	MARIO ŠPADINA	PRAVILNIK O POKAZATELJIMA ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA, 2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE	Zaštićena područja čine samo mali dio okoliša koji se eksploatira u svrhe turizma. Nužno je definirati proširenje ranjivih područja svake destinacije zbog antropogenog i klimatskog utjecaja.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. Prijedlogom Pravilnika obuhvaćen je optimalan skup obveznih pokazatelja.
113	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.1.1. Udio turističkih poslovnih subjekata koji poduzimaju akcije za smanjenje potrošnje vode	- Potrebno je mjeriti razinu smanjenja potrošnje vode (ne samo udio poslovnih subjekata); - Ovisno o potrošnji vode, za poslovne subjekte u destinaciji uvesti obavezan plan smanjenja potrošnje vode.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.
114	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.1.2. Sustav za pravovremenu reakciju na probleme s kvalitetom vode	Uz udio turističkih poslovnih subjekata koji koriste recikliranu vodu, mjeriti i količine recikliranja vode.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.

115	MARIO ŠPADINA	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.2.1. Udio turističkih poslovnih subjekata koji koriste recikliranu vodu	Informacije o razini tehnologije sustava za obradu otpadnih voda u destinaciji, kao i o potencijalnom riziku od onečišćenja vodnih/morskih resursa, predstavljaju kvalitativne opise koji ne mogu procijeniti stvarne posljedice i učinak na okoliš niti omogućiti razlučivanje sezonalnosti i utjecaja klimatskih promjena na destinaciji. Za kvantitativnu i stvarnu procjenu utjecaja otpadnih voda tijekom turističke sezone, navedeni pokazatelj treba dodatno uključivati kontinuirano praćenje ispusta tretiranih voda bilo kojeg stupnja, kao i procjene učinka na okoliš. Takav sustav mora često generirati pouzdane podatke te je nužno provoditi periodičnu evaluaciju stanja destinacije. Neovisno o stupnju obrade otpadnih voda poslovnih subjekata te rezultirajućem mikrobiološkom i biokemijskom sastavu ispuštenih voda, te vode su i dalje abnormalna pojava u kontekstu prosječnog stanja vodnog ekosustava. Neke od posljedica su povećana eutrofikacija, disperzija sedimenata itd. Iz tog razloga nužno je dodatno pratiti i konačne promjene morskog okoliša (ili bilo kojeg drugog vodnog tijela). Prijedlog je kontinuirano svakodnevno generirati podatke o stanju vodnog tijela te provoditi evaluaciju stanja destinacije jednom godišnje.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom odabira i definiranja pokazatelja održivosti u obzir su uzete svi relevantni europski i svjetski sustavi pokazatelja te znanstvena literature. Prijedlogom Pravilnika obuhvaćen je optimalan skup obveznih pokazatelja.

116	MARIO ŠPADINA	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.2.3. Propisi za postavljanje, održavanje i ispitivanje ispusta iz septičkih jama i sustava za pročišćavanje otpadnih voda i dokazi o njihovoj provedbi	Informacije o razini tehnologije sustava za obradu otpadnih voda u destinaciji, kao i o potencijalnom riziku od onečišćenja vodnih/morskih resursa, su kvalitativni opisi koji ne mogu procijeniti stvarne posljedice i učinak na okoliš, niti omogućiti razlučivanje sezonalnosti i utjecaja klimatskih promjena na destinaciji. Za kvantitativnu i stvarnu procjenu utjecaja otpadnih voda tijekom turističke sezone, navedeni pokazatelj treba dodatno uključivati kontinuirano praćenje ispusta tretiranih voda bilo kojeg stupnja, kao i procjene učinka na okoliš. Takav sustav mora često generirati pouzdane podatke te je nužno provoditi periodičnu evaluaciju stanja destinacije. Neovisno o stupnju obrade otpadnih voda poslovnih subjekata te rezultirajućem mikrobiološkom i biokemijskom sastavu ispuštenih voda, te vode su i dalje abnormalna pojava u kontekstu prosječnog stanja vodnog ekosustava. Neke od pojava su povećana eutrofikacija, disperzija sedimentata, itd. Iz tog razloga nužno je dodatno pratiti i konačne promjene morskog okoliša (ili bilo kojeg drugog vodnog tijela).	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Predloženi elementi za opis pokazatelja su preopširni.
117	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.3.1. Udio komunalnog otpada iz turističkih djelatnosti u odnosu na ukupni komunalni otpad destinacije	Prebaciti u obavezne	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prilikom određivanja pokazatelja vodilo se računa i o broju i dostupnosti podataka potrebnih za izračun svakog pojedinog pokazatelja te su rađene simulacije kako bi se osiguralo da turističke zajednice mogu na temelju dostupnih podataka i u kratkom roku izračunati obvezne pokazatelje bez potrebe uključivanja vanjskih stručnjaka. Isti će se uzeti u obzir ubuduće.
118	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.3.2. Udio turističkih poslovnih subjekata koji razdvajaju različite vrste otpada	Dodati i količine te vrste otpada koje se razdvajaju.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji su definirani temeljem dostupnosti i mogućnosti izračuna u prihvatljivom vremenskom okviru.

119	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.3.3. Količina recikliranog otpada (postotak ili po stanovniku po godini)	Obzirom da nemamo uvid u daljnji tijek otpada nakon što je predan ovlaštenom zbrinjavatelju i/ili oporabitelju, ne možemo sa sigurnošću reći je li on recikliran ili čeka u nekom dvorištu bolje dane. Iz tog razloga, ovaj pokazatelj preimenovati u: Količina razdvojenog otpada (uz raščlambu na vrste otpada)	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji su definirani temeljem dostupnosti i mogućnosti izračuna u prihvatljivom vremenskom okviru.
120	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.3.4. Plan gospodarenja krutim otpadom koji se provodi i ima kvantitativne ciljeve za smanjivanje i osiguranje sigurnog održivog odlaganja otpada koji se ne koristi ponovno ili reciklira	Prijedlog pojednostavljenog naziva pokazatelja: "Plan gospodarenja otpadom s ciljevima za smanjenje i održivo odlaganje"	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlog je prihvaćen.
121	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.3.5. Sprječavanje stvaranja otpada: plan smanjenja količine otpada od posluživanja hrane	Prikupljati i podatke o smanjenju otpada od hrane (količina, u tonama).	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji su definirani temeljem dostupnosti i mogućnosti izračuna u prihvatljivom vremenskom okviru.
122	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.4. Zaštita bioraznolikosti	Potrebno razviti set indikatora za zaštitu morskih resursa.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji su definirani temeljem dostupnosti i mogućnosti izračuna u prihvatljivom vremenskom okviru.
123	MARIO ŠPADINA	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.4. Zaštita bioraznolikosti	Zaštićena područja čine samo mali dio okoliša koji se eksploatira u svrhe turizma. Nužno je definirati proširenje ranjivih područja svake destinacije zbog antropogenog i klimatskog utjecaja.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji su definirani temeljem dostupnosti i mogućnosti izračuna u prihvatljivom vremenskom okviru.

124	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.5. Održivo upravljanje energijom	Dodati - Udio energije iz obnovljivih izvora - Udio turističkih poslovnih subjekata koji proizvode vlastitu energiju iz obnovljivih izvora	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji su definirani temeljem dostupnosti i mogućnosti izračuna u prihvatljivom vremenskom okviru.
125	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.5.2. Postotak turista i jednodnevnih posjetitelja koji koriste različita prometna sredstva za dolazak na odredište (javna/privatna i vrsta)	Dodati i: - Udaljenost putovanja turista od kuće do destinacije (u km) kako bismo mogli izračinati emisije nastale putovanjem na odredište (i povratak).	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji su definirani temeljem dostupnosti i mogućnosti izračuna u prihvatljivom vremenskom okviru.
126	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.5.2. Postotak turista i jednodnevnih posjetitelja koji koriste različita prometna sredstva za dolazak na odredište (javna/privatna i vrsta)	Naziv pokazatelja u: Udio turista i posjetitelja prema vrsti prijevoznog sredstva korištenog za dolazak u destinaciju	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji su definirani temeljem dostupnosti i mogućnosti izračuna u prihvatljivom vremenskom okviru.
127	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.6.1. Uspostavljene politike i/ili sustav za poticanje smanjena ovisnosti o fosilnim gorivima, poboljšanja energetske učinkovitosti i unapređenja korištenja tehnologija obnovljive energije	Obzirom da je naziv podatka "Broj destinacija koje su uspostavile politiku za dekarbonizaciju turizma ", ispravniji naziv pokazatelja bi bio: - Uspostavljene politike za ublažavanje klimatskih promjena	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlog je prihvaćen.
128	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.6.2. Razina onečišćenosti zraka u destinaciji	Mislim da je došlo do greške kod navođenja podpokazatelja.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Predloženo je ispravljeno.

129	PETRA POČANIĆ	2. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE , 2.6.3. Udio turističkih poslovnih subjekata u destinaciji koji koriste lokalno proizvedenu hranu, piće, dobra i usluge u turističkim poslovnim subjektima u destinaciji	S obzirom na ograničenja postojećeg pokazatelja, koji se temelji na udjelu objekata (tpokazatelj će uvijek biti 100%), bolji pokazatelj mogao bi se fokusirati na stvarnu potrošnju lokalno proizvedenih proizvoda i usluga u turističkom sektoru. Za širi pokazatelj predlažem: - Udio potrošnje lokalno proizvedene hrane, pića, dobara i usluga u ukupnoj potrošnji turističkih poslovnih subjekata u destinaciji Važno: - Potrebno je difinirati što je to lokalna hrana. Je li to npr. i proizvod koji se samo pakira u Hrvatskoj? - što mnogi subjekti navode kao loklanu hranu, a to zapravo nije. - Potrebno je pratiti udio OPG-ova u ukupnom prometu. - Potrebno je razviti i poseban set indikatora koji se odnose na proizvodnju lokalne hrane te hrane proizvedene/uzgojene na održiv način. Isti su povezani s okolišnim indikatorima.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelji su definirani temeljem dostupnosti i mogućnosti izračuna u prihvatljivom vremenskom okviru.
130	ANTONIA RADIĆ BRKAN	3. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA GOSPODARSKE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 3.1.1 Stopa popunjenosti u komercijalnim smještajnim kapacitetima po mjesecu i prosjek za godinu	GRAD MAKARSKA Svugdje gdje je u pravilnicima navedeno komercijalni smještaj , treba stajati komercijalni i nekomercijalni smještaj. Svi oni koji nisu lokalni stanovnici u destinaciji mogu biti samo turisti u toj destinaciji, bez obzira borave li u komercijalnom ili nekomercijalnom smještaju.	Prihvaćen	Zavaljujemo na komentaru. Pokazatelji uzimaju u obzir i podatak o nekomercijalnom smještaju što je vidljivo iz metodoloških tablica. Radi daljnjeg pojašnjenja upotrijebit će se izraz smještaj u destinaciji koji podrazumijeva sve vrste smještaja o kojima se evidencija vodi u sustavu eVisitor.
131	ZORAN SAMBOL	3. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA GOSPODARSKE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 3.1.2. Prosječna dnevna potrošnja turista u eurima	Interval mjerenja je premalen. Umjesto 2 ili 4 godine, treba biti svakih 3 mjeseca. Računate li i plaćanja na crno (sivu ekonomiju)? Bez tih stavki nemate točne podatke.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Nema zapreke za učestalijim mjerenjem, pravilnikom je propisan minimum.

132	ANTONIA RADIĆ BRKAN	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.1.1. Broj ugostiteljskih objekata koji poslužuju hranu aktivnih na 30.1. i 30.7 u odnosu na 100 stanovnika	GRAD MAKARSKA JLS nema mogućnost upravljanja radnim vremenom trgovina. Ovdje nam je posebno važno istaknuti mikro lokaciju, a to je stara gradska jezgra bilo kojeg grada. Turističke destinacije su sve više preplavljene raznim liquer shopovima, trgovinama brzom prehranom i pekarskim proizvodima, koji rade 24/7 h i čine direktnu konkurenciju ugostiteljskom sektoru a radno vrijeme im je duže od ugostiteljskog, što stvara dodatne probleme, od nereda, buke, smanjene kvalitete života i nezadovoljstva stanovnika i turista u centru grada. Vezano za radno vrijeme trgovina, u praksi je problem što dosta trgovina ispuni MTU i za ugostiteljstvo i na taj način direktno konkuriraju ugostiteljima, a ne poštuje se radno vrijeme. Ugostiteljima JLS definiraju radno vrijeme, trgovima ne, tu je nadležnost Zakona o trgovini. Potrebno je pronaći model kako bi JLS zaista mogle i upravljati destinacijom konkretnim alatima utemeljenim na zakonskom okviru.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlog nije predmet Pravilnika.
133	MARIO ŠPADINA	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.2.1. Javno dostupan plan odgovora na krizne i izvanredne situacije koji razmatra sektor turizma	Izvanredne situacije koje uključuju onečišćenja vodnih tijela događaju se na dnevnoj razini (npr. povećana razina oborina, izljevi tankera, prelijevanje crnih jama itd.). Protokoli koji se mogu koristiti u ove svrhe srodni su CBRNE pristupu te su stoga zahtjevniji od dosadašnjeg praćenja stanja vodnih tijela. Dodatno, nužno je predvidjeti posljedice prirodnih i ostalih katastrofa, čime bi se povećala učinkovitost pravovremene reakcije i smanjila šteta - prema principima digitalnih blizanaca. Program za lokalno pružanje informacija o stanju vodnih tijela svakodnevno. Periodičnost prikupljanja podataka: svake godine	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlog nije predmet Pravilnika.

134	PETRA POČANIĆ	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.2.3. Efikasnost ostvarenja ciljeva strateškog planiranja u turizmu	Podpokazatelji - objavljeni dokument koji utvrđuje trenutnu strategiju odredišta i djelovanje. - strategija/plan jasno vidljiva i dostupna online. - dokazi o uključivanju dionika u izradu strategija. - strategije moraju sadržavati procjena utjecaja, rizika i prilika povezanih s okolišnim, društvenim i upravljačkim temama - specifične reference u strategiji/akcijskom planu na širu politiku održivog razvoja (uključujući postizanje ciljeva održivog razvoja), i obrnuto.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dodano je u tekst Pravilnika.
135	MARIA ČRNAC ROCCO	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.3. Održivo upravljanje prostorom	Potrebno je dodati još nekoliko pokazatelja kako bi se dobila potpuna slika održivog upravljanja prostorom: 1. stopa zauzetosti javnih površina= ugostiteljske terase, pokretni ugostiteljski objekti, razne naprave i table, stalci za bicikle i slično smanjuju javni prostor na raspolaganju stalnim stanovnicima i turistima za slobodno kretanje (hodanje) i uživanje u destinaciji (razgledavanje građevina povijesno-kulturne baštine) što uvelike utječe na kvalitetu života i doživljaj destinacije; 2. indeks raspoloživosti javnih i gradskih plaža (m2 po stanovniku odnosno turistu) 3. stopa zauzetosti pomorskog dobra namijenjenog turizmu koja će mjeriti koliko plaže/obale ostane slobodno (za jednostavno postavljanje ručnika) nakon što se iskoristi/zauzme za sve koncesije predviđene Zakonom i Planom korištenja pomorskog dobra.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlog nije predmet ovoga Pravilnika, sadržaj predloženih pokazatelja su djelomično sadržani u Pravilniku o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta.
136	ISTARSKA ŽUPANIJA	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.3.1. Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi	Broj nekategoriziranih kuća za odmor je ključan. Kategorizirane su evidentirane u prostoru i za to plaćaju davanja i registriraju goste u sustavu. Nekategorizirane kuće i stanovi za odmor su ključni obavezni pokazatelj prostorne održivosti neke destinacije. Prebaciti pokazatelj iz specifičnih u obavezne prostorne indikatore na način da se u Tabeli III pravilnika predvidi indikator broj 17. "Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi Prostorni/upravljanje SOUP-1 Održivo upravljanje prostorom	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta definirani su obavezni pokazatelji vezani uz korištenje prostora u destinaciji: Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica, Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene, Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja.

137	ISTARSKA ŽUPANIJA	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.3.1. Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi	Prebaciti pokazatelj iz specifičnih u obavezne prostorne indikatore na način da se u Tabeli III pravilnika predvidi indikator broj 17. "Broj nekategoriziranih kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi Prostorni/upravljanje SOUP-1 Održivo upravljanje prostorom	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapacitete definirani su obavezni pokazatelji vezani uz korištenje prostora u destinaciji: Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica, Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene, Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja.
138	ZORAN SAMBOL	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.3.1. Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi	Kriva metodologija. Treba okrenuti: 4.3.1 Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se nikada ne živi: https://n1info.hr/vijesti/drzava-staje-na-kraj-previsokim-cijenama-stanova/	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlogom pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapacitete definirani su obavezni pokazatelji vezani uz korištenje prostora u destinaciji: Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica, Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene, Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja.
139	ISTARSKA ŽUPANIJA	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.3.2. Broj ostvarenih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	Treba prebaciti pokazatelj iz specifičnih u obavezne te izmijeniti "broj ostvarenih noćenja" u "broj turističkih kreveta" te sve dodati u tabelu Priloga III. Pravilnika pod točkom 18. Broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS Prostorni/upravljanje SOUP-2 Održivo upravljanje prostorom	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelj je širi od predloženog.

140	ISTARSKA ŽUPANIJA	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.3.2. Broj ostvarenih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	Treba prebaciti pokazatelj iz specifičnih u obavezne te izmijeniti "broj ostvarenih noćenja" u "broj turističkih kreveta " te sve dodati u tabelu Priloga III. Pravilnika pod točkom 18. Broj turističkih kreveta u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS Prostorni/upravljanje SOUP-2 Održivo upravljanje prostorom	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pokazatelj je širi od predloženog.
141	PETRA POČANIĆ	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.3.5. Izrađene i implementirane smjernice upravljanja prostorom sa ciljem zaštite resursa	Potrebno je revidirati prostorne planove, kao i one urbanističke, obzirom da su upravo oni omogućili nekontrolirani razvoj turizma. Postojanje planova govori malo i gotovo ništa o korištenju prostora i resursa u turističkim destinacijama kako bi se osigurala njihova održiva uporaba i zaštita.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlog nije predmet ovoga Pravilnika.
142	MARIA ČRNAC ROCCO	4. SPECIFIČNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE, 4.3.6. Procjena pritiska razvoja turizma na kulturnu baštinu	Bogata kulturna i povijesna baština jest uz bogatu prirodnu baštinu najprepoznatljiviji i najvrijedniji resurs hrvatskog turizma. U svijetu je Hrvatska prepoznatljiva po silueti Dubrovnika i njegovih zidina, na primjer, a ne nekakvim luksuznim hotelima i turističkoj infrastrukturi kakve možemo naći bilo gdje. Stoga mjerenje učinka turizma - uglavnom nažalost negativnog - na te naše najvrijednije i najosjetljivije resurse treba biti primarno i učestalo. Ne smije se svesti na svake 4 godine, već to treba postati godišnja obaveza Ministarstva kulture i njegovih konzervatorskih odjela (za gradove i naselja pod zaštitom) uz pomoć djelatnika lokalnih muzeja i komunalnih redara radom na terenu (nepsorenim uvidom). Upravo zato jer su kulturna, povijesna i prirodna baština neponovljivi i najosjetljiviji resursi potrebno je uspostaviti učinkovite mehanizme kontrole i mjerenja učinka kako bi se moglo promptno reagirati mjerama sankcioniranja i zaštite.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Nema zapreke za učestalije prikupljanje podataka.